

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

CAMERA DE CONTURI NEAMȚ

Piatra Neamț, Str. Petru Movilă nr.115, Cod 610094
Telefon: +(40) 233.219.599; Fax: +(40) 233.216.549
Website: www.curteadeconturi.ro, E-mail: ccneamt@rcc.ro

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2015

la nivelul județului NEAMȚ

I. Prezentare generală

1. Sfera și competențele de activitate

Curtea de Conturi, în conformitate cu prevederile art. 140 din Constituție, exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, punând la dispoziția Parlamentului, și respectiv unităților administrativ teritoriale, rapoarte privind utilizarea și administrarea performantă a acestora, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Prin activitatea sa, Curtea de Conturi urmărește promovarea responsabilității, a corectitudinii și a celor mai bune practici în gestionarea fondurilor publice și îmbunătățirea continuă a funcționării mecanismelor de control intern de gestiune și de audit public intern la nivelul ordonatorilor de credite și a celorlalte entități care intră în competența sa.

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea în mod autonom, iar funcția de control se realizează prin proceduri de audit public extern prevăzute în standardele proprii de audit, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate.

Potrivit legii de organizare și funcționare, Curtea de Conturi este singura instituție competentă să certifice acuratețea și veridicitatea datelor cuprinse în situațiile financiare, asigurându-se că:

- situațiile financiare ale instituțiilor/autorităților verificate sunt întocmite în conformitate cu cadrul legal de raportare financiară aplicabil în România și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a altor informații referitoare la activitatea desfășurată.

- modul de administrare a patrimoniului și execuția bugetului de venituri și cheltuieli sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare a instituțiilor/autorităților verificate;

Camera de Conturi Neamț, ca structură teritorială a Curții de Conturi a României, își desfășoară activitatea în baza prevederilor Legii nr. 94/1992, republicată cu modificările și completările ulterioare, ale regulamentelor și normelor emise de Curtea de Conturi a României.

Misiunile de audit financiar, audit de performanță și acțiunile de control tematic pe care le-a desfășurat Camera de Conturi Neamț, au avut menirea de verificare a modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale bugetelor locale, precum și a modului de gestionare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

Principalele obiective ale activității Camerei de Conturi Neamț la nivelul unităților administrativ-teritoriale au fost:

- urmărirea modului de realizare a veniturilor bugetare;
- respectarea procedurilor privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor;

- organizarea și ținerea la zi a contabilității și evidenței patrimoniului public și privat;
- derularea programelor de achiziții publice;
- finanțarea programelor de investiții publice;
- organizarea sistemelor de control și audit intern; controlul arrieratelor și plăților restante.

Prezentul raport a fost elaborat în temeiul prevederilor art.40 din Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, este destinat utilizatorilor interesați asupra modului în care se utilizează banul public, și prezintă o sinteză a constatărilor, concluziilor și recomandărilor cu privire la utilizarea resurselor financiare și administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, consemnate în actele de verificare încheiate ca urmare a misiunilor de audit desfășurate la entitățile publice locale, de către auditorii publici externi din cadrul Camerei de Conturi Neamț, în limita competențelor stabilite prin Legea nr.94/1992.

Raportul de față este destinat utilizatorilor (autorități ale administrației publice deliberative ale unităților administrativ – teritoriale, mass media și publicul larg) interesați de modul în care se utilizează banul public și reprezintă o sinteză a constatărilor, concluziilor și recomandărilor cu privire la măsurile ce urmează a fi luate de conducerea entităților verificate, consemnate în actele de control/audit întocmite de auditorii publici externi la ordonatorii principali și terțieri de credite bugetare finanțați din bugetele locale ale județului Neamț, precum și la operatorii economici, regii autonome și societăți comerciale, cu capital integral sau majoritar al unităților administrativ-teritoriale ale județului.

2. Domeniul supus auditării

Bugetul general pe ansamblul județului Neamț, cuprinde totalitatea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului (bugetul propriu); bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale; bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii; bugetelor împrumuturilor externe și interne; bugetul fondurilor externe nerambursabile.

O analiză a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale, pe total și pe surse de venituri și categorii de cheltuieli, oferă informații importante referitoare la nivelul de dezvoltare locală, precum și la gradul de autonomie al unei comunități.

În anul 2015, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice din subordinea acestora și-au desfășurat activitatea pe baza bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate în conformitate cu prevederile Legii nr. 186/2014 a bugetului de stat și a Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare. Analizată prin prisma bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județul Neamț, activitatea Camerei de Conturi Neamț se situează în categoria celor cu un volum mediu de încasări și plăți derulate în anul 2015.

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județul Neamț, pentru exercițiul bugetar al anului 2015, reflectă dimensiunea efortului financiar public al unităților administrativ-teritoriale și este rezultatul însumării veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și al județului Neamț, bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate din bugetele locale, bugetele instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, bugetul aferent împrumuturilor externe și interne și a bugetului fondurilor externe nerambursabile.

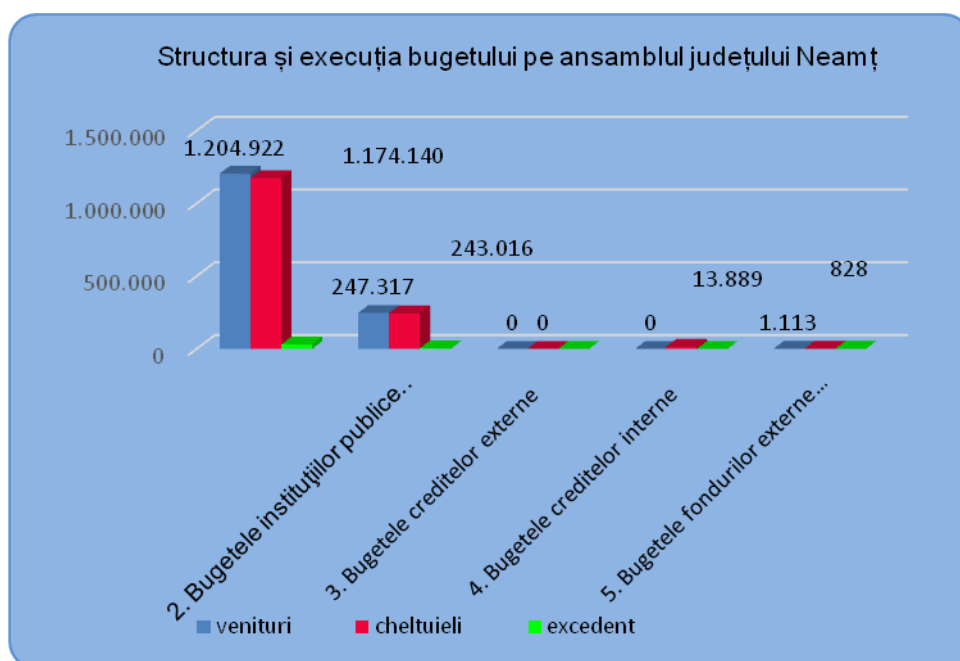
Potrivit datelor centralizate de Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași – Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Județului Neamț, în sinteză, veniturile și cheltuielile elementelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale din județul Neamț, pentru exercițiul bugetar al anului 2015, se prezintă astfel:

	mii lei		
	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent / Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor,	1.204.922	1.174.140	30.782

municipiilor, județelor			
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	247.317	243.016	4.301
3. Bugetele creditelor externe	-	-	-
4. Bugetele creditelor interne	-	13.889	-13.889
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile	1.113	828	285

Tabelul nr.1 – Structura execuției bugetului pe ansamblul județului Neamț pe anul 2015

În totalul bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale la nivelul județului Neamț, ponderea este deținută de bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, respectiv, 82,9% la venituri și 82% la cheltuieli, iar bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii au o pondere în total buget centralizat de 17,01% pentru venituri și 16,97% pentru cheltuieli.

Graficul nr.1- Structura execuției bugetului pe ansamblul județului Neamț în anul 2015

În exercițiul bugetar 2015 nu au fost contractate noi credite externe sau interne, iar din creditele interne contractate în anii anteriori, tragerile de sume s-au efectuat în perioadele anterioare, iar în exercițiul bugetar raportat s-au efectuat plăți reprezentând rambursări de rate și dobânzi aferente în sumă de 13.889 mii lei. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului Neamț au înregistrat un excedent în sumă de 21.479 mii lei, determinat de efectuarea unor cheltuieli sub nivelul veniturilor încasate.

Comparativ cu execuția bugetară a anului precedent, în anul 2015 s-au înregistrat creșteri semnificative ale veniturilor și cheltuielilor (plăților), astfel: Veniturile bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale au crescut cu 18,9%, de la 1.020.321 mii lei în anul 2014, la 1.204.922 mii lei în anul 2015, iar cheltuielile au crescut cu 7,2%, respectiv de la 1.094.459 mii lei, la 1.174.140 mii lei; Veniturile bugetelor instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii au crescut cu 7,56%, de la 229.922 mii lei, la 247.317 mii lei, iar cheltuielile au crescut cu 6,45%, de la 228.272 mii lei, la 243.017 mii lei; Bugetele creditelor interne relevă faptul că în anul 2015 nu au fost contractate credite noi, iar plățile raportate din astfel de surse au înregistrat o scădere cu 33,05 %, de la 20.748 mii lei, în anul precedent, la 13.889 mii lei, în anul 2015. Bugetele fondurilor externe nerambursabile au crescut semnificativ în anul 2015, față de anul 2014 atât la partea de venituri cu 1.113 mii lei cât și la partea de

cheltuieli, cu 828 mii lei, având în vedere faptul că în anul 2014 nu s-au înregistrat nici venituri nici cheltuieli la această poziție.

Potrivit datelor centralizate și furnizate de către Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași, situația sintetică a execuției veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale, pe ansamblul județului Neamț la data de 31.12.2015, este următoarea:

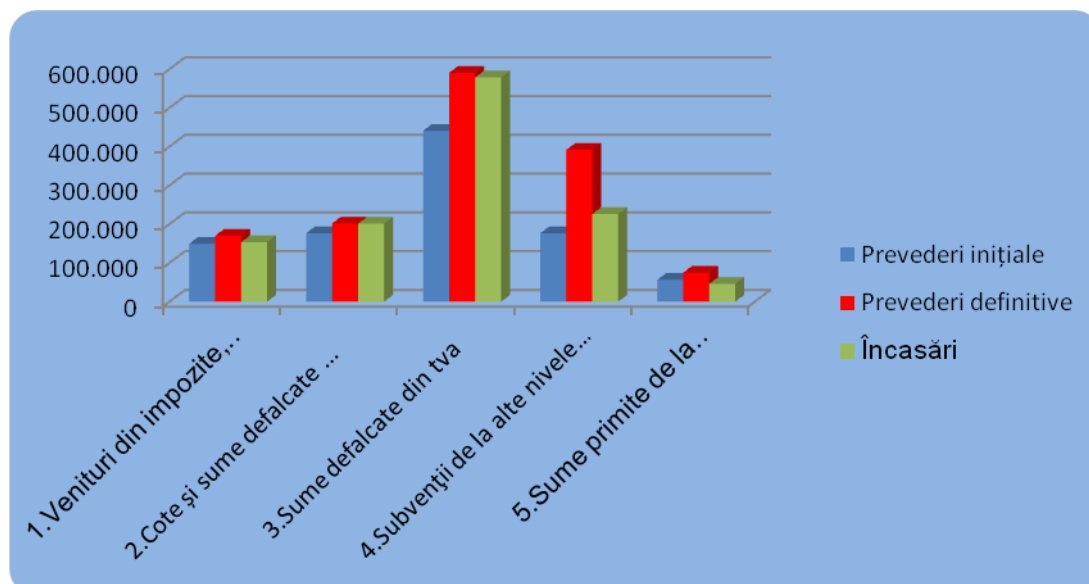
a) Veniturile bugetelor locale

Veniturile bugetului local pe ansamblul județului, cuprinzând totalitatea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetul propriu al județului Neamț pentru anul 2015, sunt structurate astfel:

mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	149.238	169.633	153.197	102,65	90,31
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	176.560	201.666	201.205	113,96	99,77
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	440.675	590.281	578.485	131,27	98,00
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	176.227	391.250	226.034	128,26	57,77
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	56.192	74.676	46.001	81,86	61,60
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	998.892	1.427.506	1.204.922	120,63	84,41

Tabel nr.2 – Execuția veniturilor bugetelor locale pe anul 2015

Grafic nr.2 – Execuția veniturilor bugetelor locale pe anul 2015

Din datele prezentate în tabelul sinoptic și graficul anterior se observă că prevederile bugetare anuale definitive la venituri au însumat 1.427.506 mii lei, iar încasările realizate au fost

de 1.204.922 mii lei - reprezentând 84,4% din prevederi, ceea ce în cifre absolute reprezintă o nerealizare a prevederilor în sumă de 222.584 mii lei.

Datele din conturile de execuție bugetară încheiate în anii anteriori, de către unitățile administrativ teritoriale ale județului Neamț, se prezintă astfel:

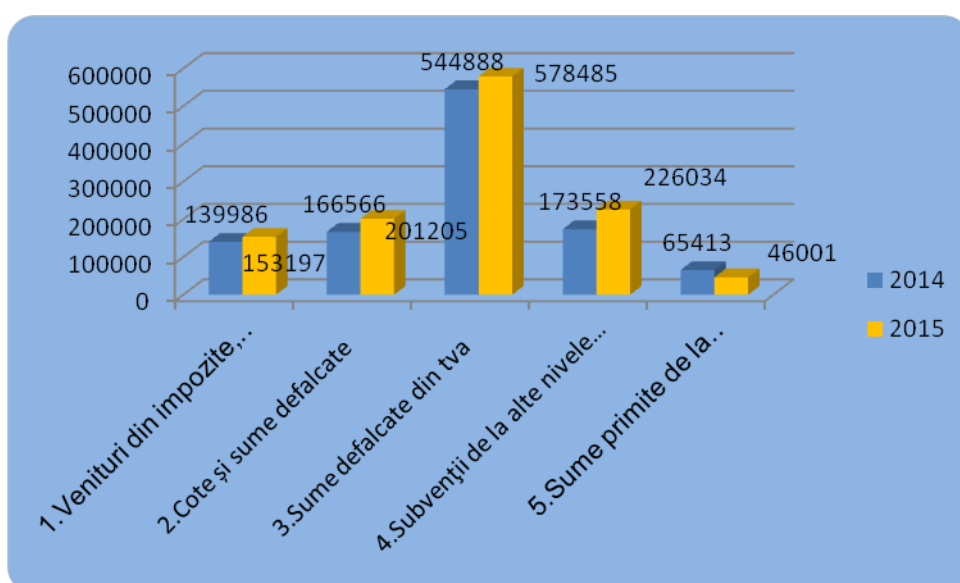
mii lei

Nr. crt.	Explicație	Venituri		
		2013	2014	2015
1	Prevederi bugetare inițiale	1.040.641	1.004.812	998.892
2	Prevederi bugetare definitive	1.149.474	1.252.188	1.427.506
3	Încasări	1.009.991	1.090.321	1.204.922
4	% încasări din prevederi definitive	87,86	87,10	84,41

Tabel nr.3 – Execuția veniturilor bugetelor locale în perioada 2013-2015

Trebuie remarcat faptul că, față de anul bugetar anterior, în anul 2015 veniturile totale încasate au crescut cu 10,5%, creșterea fiind în cifre absolute de 114.601 mii lei. Această creștere a veniturilor bugetare încasate în anul 2015 față de anul 2014, a fost determinată de o creștere mai mare a unor categorii de venituri astfel: Subvenții de la alte nivele ale administrației publice care au crescut cu 30,23% față de anul anterior, Cote și sume defalcate din impozitul pe venit care au crescut cu 20,79% față de anul 2014, Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri care au crescut cu 9,5% față de anul bugetar anterior și Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată care au crescut cu 6,1% față de anul 2014. Concomitent au scăzut veniturile din sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări, cu 29,7% față de anul precedent.

Ponderea cea mai semnificativă a veniturilor încasate în total venituri ale unităților administrativ-teritoriale, este deținută de sumele repartizate din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată – 578.485 mii lei (40%) și din Subvenții de la alte nivele ale administrației publice – 226.034 mii lei (18,75%), comparativ cu veniturile realizate din impozite, taxe, contribuții și alte venituri, în sumă de 153.197 mii lei, care reprezintă o pondere de 12,71% în total venituri. Veniturile încasate la bugetul local al județului Neamț în anul bugetar 2015, prezentate în structură, pot fi reprezentate grafic în următorul mod:

Grafic nr.3 – Structura veniturilor bugetului local în perioada 2014 - 2015 (mii lei)

Prin urmare, se poate concluziona că aportul propriu al comunităților locale la acoperirea necesarului de fonduri, nu se situează încă la nivelul resurselor locale posibil a se realiza printr-o stabilire și colectare corectă a veniturilor din impozite și taxe locale, precum și printr-o administrare eficientă a patrimoniului propriu, funcționarea administrației locale fiind susținută prin sumele alocate de la bugetul de stat prin redistribuire, pentru echilibrarea bugetelor locale. Gradul de colectare a veniturilor la bugetul local afectează în special volumul cheltuielilor bugetare, angajate în mod legal, direcționate pentru realizarea atribuțiilor, scopului și obiectivelor unităților administrativ-teritoriale, inclusiv dezvoltarea infrastructurii locale, având implicații asupra arieratelor înregistrate față de furnizorii de servicii, lucrări și bunuri, și implicit a ratei șomajului.

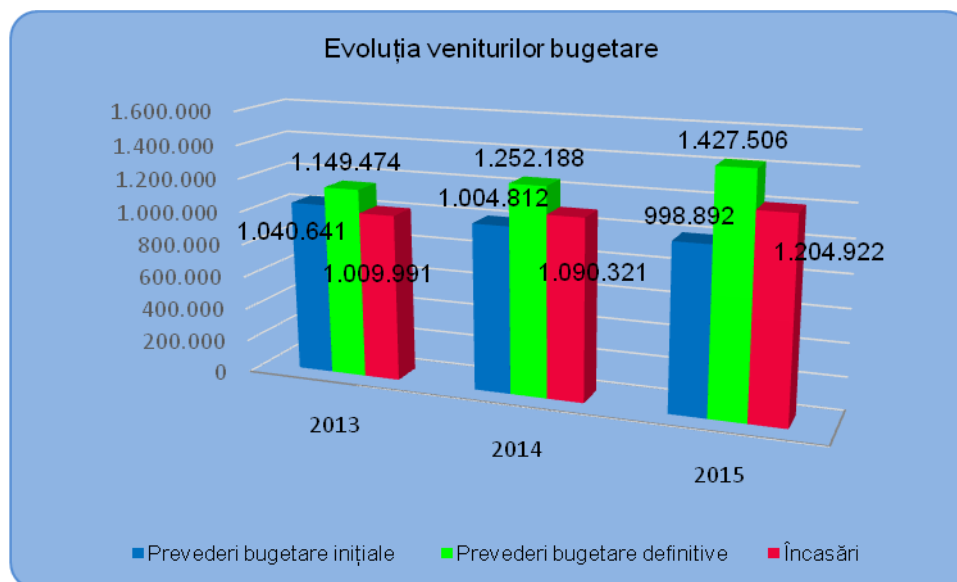
În structură, se constată că veniturile bugetare la care autoritățile publice locale au atribuții și competențe privind colectarea lor (venituri din impozite, taxe și alte venituri) în sumă totală de 153.197 mii lei, reprezentând 12,7% din veniturile bugetului general centralizat, au fost încasate în proporție de 90,31% față de prevederile definitive.

Pe de altă parte, veniturile bugetului general centralizat constituite din viramente de la bugetul de stat și alte bugete (cote și sume defalcate din impozitul pe venit, sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată și subvențiile primite), care însumează 1.005.724 mii lei, reprezentând 83,4% din execuția veniturilor, au fost realizate în proporție de 66,0%.

În privința sumelor primite de la UE și alți donatori în contul plăților efectuate și a prefinanțării, acestea au fost de numai 46.001 mii lei, respectiv 61,6% față de nivelul prevăzut în bugetul definitiv, ceea ce denotă un grad scăzut de absorbție al acestor finanțări.

Comparativ cu anii precedenți, se constată o evoluție descrescătoare a fundamentării resurselor financiare ale bugetelor locale ale unităților administrativ teritoriale, a prevederilor bugetare inițiale, pentru prevederile definitive înregistrându-se un trend ascendent. Astfel, prevederile bugetare definitive, la nivelul anului 2015 se situează la nivelul de 1.427.506 mii lei, în creștere față de anii precedenți (1.252.188 mii lei în 2014 și 1.149.474 mii lei în 2013).

Referitor la realizarea veniturilor bugetare, se remarcă o evoluție crescătoare în mărime absolută (încasări) de la 1.009.991 mii lei venituri încasate în 2013 până la 1.204.922 mii lei venituri încasate în anul 2015.

Grafic nr.4 – Evoluția veniturilor bugetare în perioada 2013-2015

b) Cheltuielile bugetelor locale

Structurate potrivit clasificăției economice, cheltuielile bugetului local pe ansamblul județului Neamț în anul 2015, se prezintă astfel:

mii lei

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1.Cheltuieli de personal	354.682	436.877	429.107	120,98	98,22
2.Bunuri și servicii	190.981	245.881	220.055	115,22	89,50
3. Dobânzi	19.004	17.180	16.755	88,17	97,53
4. Subvenții	7.347	6.563	6.368	86,67	97,03
5. Fonduri de rezervă	2.712	740	0	0,00	0,00
6. Transferuri între unități ale administrației publice	25.232	39.803	33.257	131,81	83,56
7. Alte transferuri	10.362	10.792	8.761	84,55	81,18
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	78.399	96,005	67,109	85,60	69,90
9. Asistență socială	113.886	123.285	119.561	104,98	96,98
10. Alte cheltuieli	24.518	30.164	28.476	116,14	92,97
11. Cheltuieli de capital	179.163	432.570	219.410	122,46	50,72
12. Operațiuni financiare	25.785	29.307	28.965	112,33	98,83
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-477	-1.833	-3.685	-	-
14. Rezerve	12.280	6.233	0	0	0
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1.043.874	1.474.090	1.174.140	112,48	79,65

Tabel nr.4 – Execuția cheltuielilor bugetelor locale prezentate în structura economică

O succintă analiză a datelor prezentate în tabelul sinoptic de mai sus, reflectă faptul că totalul plăților efectuate pe ansamblul județului în exercițiul bugetar 2015, în sumă de 1.174.140 mii lei, reprezintă 79,65% din prevederile definitive ale bugetului local.

Un grad de realizare scăzut s-a constatat la cheltuieli de capital – 50,72% și la Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile – 69,9%.

La limita superioară de realizare față de prevederile definitive se situează cheltuielile cu operațiuni financiare 98,83%, cheltuielile de personal - 98,22%, plata de dobânzi 97,53%, cheltuieli cu subvenții - 97,03% și cheltuieli cu asistența socială 97,5%.

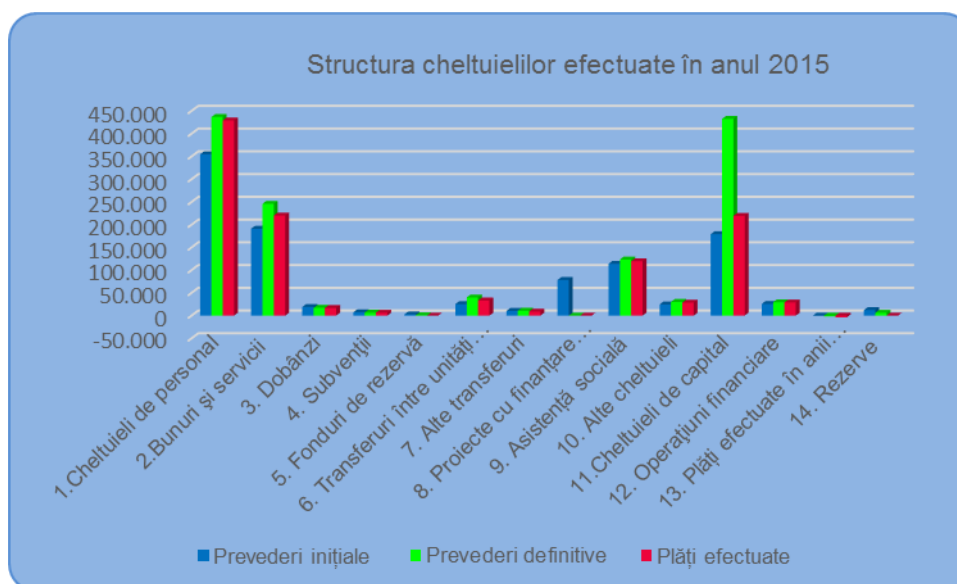
Potrivit prevederilor legislative în materie bugetară, unitățile administrativ teritoriale locale întocmesc bugete de venituri și cheltuieli și conturi de execuție pe două secțiuni distincte: de funcționare și dezvoltare. Astfel, în secțiunea de funcționare sunt cuprinse acele cheltuieli care asigură funcționarea unităților administrativ teritoriale locale, respectiv: cheltuielile de personal, bunuri și servicii, dobânzi, subvenții, transferuri curente între unitățile administrației publice și alte transferuri pentru cheltuieli curente, asistență socială, rambursări de credite, alte cheltuieli, împrumuturi pentru instituții și servicii publice locale sau activități finanțate integral din venituri proprii.

Secțiunea de dezvoltare cuprinde cheltuielile de capital și cofinanțarea pentru proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, inclusiv rambursarea împrumuturilor contractate pentru implementarea acestor proiecte, cheltuieli efectuate pentru implementarea politicilor de dezvoltare la nivelul județului Neamț.

În anul 2015, pe ansamblul județului Neamț, o pondere de 73,13% din totalul cheltuielilor o dețin cheltuielile care asigură funcționarea unităților administrativ teritoriale, în timp ce cheltuielile aferente secțiunii de dezvoltare reprezintă 26,87% din totalul execuției bugetare.

Clasificate după natura și conținutul economic, ponderile reprezentative în totalul plăților sunt deținute de plățile aferente cheltuielilor de personal în sumă de 429.107 mii lei – 36,54%,

bunuri și servicii în sumă de 220.055 mii lei – 18,7% și cheltuieli de capital în sumă de 219.410 mii lei – 18,6%.

Graficul nr. 5 Structura cheltuielilor efectuate în anul 2015:

Comparativ cu anul bugetar 2014, se evidențiază faptul că în anul 2015 s-au înregistrat creșteri la unele categorii de cheltuieli, astfel:

- Cheltuielile de personal au crescut cu 5,78%, de la 405.632 mii lei, la 429.107 mii lei, pe fondul majorării salariilor pentru unele categorii de personal, precum și datorită restituirii unor drepturi de natură salarială câștigate în instanțe;
- Cheltuielile de capital au crescut semnificativ cu 36,48%, de la 160.755 mii lei în anul 2014, la 219.410 mii lei, în anul 2015;
- Cheltuieli cu bunuri și servicii au rămas sensibil la fel cu cele din anul precedent crescând doar cu 0,22%, de la 219.561 mii lei în anul 2014, la 220.055 mii lei, în anul 2015.
- Concomitent, s-au înregistrat scăderi ale unor cheltuieli, cele mai semnificative fiind înregistrate la cheltuielile pe proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile care au scăzut de la 102.454 mii lei în 2014, la 67.109 mii lei în 2015, descreșterea fiind de 34,49% față de anul 2014.

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit desfășurate la nivelul județului

Programul de activitate al Camerei de Conturi Neamț pe anul 2016, aprobat de Plenul Curții de Conturi, a vizat, pentru anul 2016 un număr de 32 de acțiuni la nivel local, din care: 28 acțiuni de audit financiar, 3 acțiuni de audit de conformitate și o acțiune de audit al performanței.

Până la data întocmirii raportului au fost finalizate un număr de 29 de acțiuni: 28 acțiuni de audit financiar și o acțiune de audit de conformitate. Sunt în curs de valorificare 3 acțiuni din care 2 acțiuni de audit de conformitate la 2 operatori economici de interes local și o acțiune de audit de performanță la UATM Roman.

1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit/control

Ca urmare a acțiunilor de audit/control, au fost întocmite:

- un număr de 29 acte de control/audit: 28 rapoarte de audit, un raport de control,
- 47 note de constatare și
- 28 procese-verbale de constatare.

Pentru valorificarea abaterilor, care nu au fost remediate în timpul controlului/ auditului, au fost emise un număr de 20 decizii, prin care s-au dispus 320 de măsuri.

Totodată, în anul 2016 au fost efectuate un număr de 30 acțiuni distincte de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii.

În urma desfășurării acțiunilor de audit financiar în anul 2016, nu s-a acordat nici un certificat de conformitate, datorită faptului că situațiile financiare auditate nu au fost întocmite și prezentate în concordanță cu legile și reglementările în vigoare și nu oferă o imagine reală și fidelă sub toate aspectele semnificative.

În cadrul misiunilor de audit financiar desfășurate la ordonatorii principali de credite de la unitățile administrativ teritoriale, s-au avut în vedere situațiile financiare consolidate, atât cele întocmite pentru activitatea proprie, cât și cele întocmite de ordonatorii terțieri de credite din subordinea ordonatorului principal, conform prevederilor pct. 260 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, aprobat de Plenul Curții de Conturi prin Hotărârea nr. 155 din 24.07.2014.

	Total	Audit financiar	din care: Audit de conformitate	Audit al performanței
1.Număr acțiuni desfășurate	29	28	1	-
2.Certificate de conformitate	-	-	-	-
3.Rapoarte de control/audit	29	28	1	-
4.Procese verbale de constatare	28	28	-	-
5.Note de constatare	47	47	-	-
6.Decizii emise	20	19	1	-
7.Măsuri dispuse prin decizii	320	316	4	-

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

Pentru realizarea acțiunilor de audit financiar și control, efectuate în anul 2016 au fost supuse verificării un număr de 79 entități publice de interes local (inclusiv ordonatori terțieri de credite finanțați din bugetul local), ceea ce reprezintă 29% din totalul de 274 entități existente în aria de competență a Camerei de Conturi Neamț.

Situația entităților administrației publice locale care au fost auditate/verificate în anul 2016 de către Camera de Conturi Neamț, pentru exercițiul bugetar al anului 2015, din totalul celor existente este prezentată în tabelul următor:

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1.Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	248	76	31
1.1. ordonatori principali de credite, din care:	84	29	46
♦ consilii județene	1	1	100
♦ municipii	2	2	100
♦ orașe	3	3	100
♦ comune	78	23	29
1.2. ordonatori secundari de credite	-	-	-
1.3. ordonatori terțieri de credite, din care:	164	47	29
♦ verificați prin acțiune distinctă	x	-	x
♦ verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	47	x
2. Regii autonome de interes local	-	-	-
3. Societăți comerciale de interes local	23	3	13
4.Alte entități	3	-	-
TOTAL	274	79	29

Din totalul de 79 entități auditate/verificate ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite, 29 au calitatea de ordonatori principali de credite și 47 sunt ordonatori terțieri de credite. Cele 47 de entități au fost verificate odată cu entitatea ierarhic superioară. Trei entități sunt operatori economici de subordonare locală.

3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

Rezultatele activităților specifice desfășurate de Camera de Conturi Neamț în anul 2016 se concretizează în identificarea de **venituri suplimentare** datorate bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale și bugetului general consolidat al statului, estimate la suma de **3.659 mii lei** (inclusiv accesorii), constatarea și estimarea de **prejudicii** urmare gestionării în condițiile nerespectării principiilor de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate a fondurilor publice și a patrimoniului public al unităților administrativ-teritoriale (inclusiv beneficii nerealizate) în sumă de **15.060 mii lei**, precum și constatarea de **abateri financiar contabile** estimate la nivelul sumei de **203.403 mii lei**.

	mii lei		
	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1.Venituri suplimentare	3.110	549	3.659
2.Prejudicii	12.675	2.385	15.060
3.Abateri financiar-contabile	203.403	-	203.403
Total sume	219.188	2.934	222.122

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

Situația valorică a abaterilor financiar-contabile și a abaterilor de la legalitate și regularitate, prin care s-au identificat venituri suplimentare, respectiv care au determinat producerea de prejudicii – constatate ca urmare a verificărilor efectuate, în cursul anului 2016, la entitățile publice locale – se prezintă astfel:

	mii lei		
	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1. U.A.T.J. NEAMȚ	378	2.202	3.772
- Activitatea proprie	378	295	-
- Ordonatorul terțiar - Spitalul Județean de Urgență Neamț	-	1.695	3.772
- Ordonatorul terțiar - Centrul pentru Cultură și Arte Carmen Saeculare	-	21	-
- Ordonatorul terțiar - Direcția de Administrare a Parcului Național Ceahlău	-	40	-
- Ordonatorul terțiar - Teatrul Tineretului Piatra-Neamț	-	123	-
- Ordonatorul terțiar - Centrul pentru Educație Incluzivă "Alexandru Roșca"	-	3	-
- Ordonatorul terțiar - Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni	-	24	-
- Ordonatorul terțiar - Centrul de Recuperare și Reabilitare	-	1	-

Neuropsihiatrică Războieni			
- Ordonatorul terțiar - Centrul de Îngrijire și Asistență Bozieni - Ruginoasa	-	-	-
- Ordonatorul terțiar - Centrul de Îngrijire și Asistență Târgu Neamț	-	-	-
- Ordonatorul terțiar - Serviciul public de Administrare a Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor	-	-	-
2. U.A.T.M. PIATRA NEAMȚ	-	3.175	1.056
- Activitatea proprie	-	2.022	1.053
- Ordonatorul terțiar - Poliția Locală Piatra Neamț	-	629	3
- Ordonatorul terțiar - Liceul "Dimitrie Leonida"	-	2	-
- Ordonatorul terțiar - Direcția de Taxe și Impozite	-	522	-
3. U.A.T.O. BICAZ	126	296	11.697
- Activitatea proprie	126	295	11.697
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială nr.1 Bicaz	-	-	-
- Ordonatorul terțiar – Spitalul Orășenesc "Sf. Ierarh Nicolae" Bicaz	-	1	-
4. U.A.T.O. ROZNOV	10	731	1.419
- Activitatea proprie	10	731	1.397
- Ordonatorul terțiar - Căminul pentru Persoane Vârstnice - Roznov	-	-	22
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Slobozia - Roznov	-	-	-
- Ordonatorul terțiar - Liceul Tehnologic "Ghe.Ruset Roznovanu" - Roznov	-	-	-
5. U.A.T.O. TÎRGU NEAMȚ	138	775	13.130
- Activitatea proprie	19	649	13.130
- Ordonatorul terțiar - Liceul Vasile Conta	60	24	-
- Ordonatorul terțiar - Colegiul Tehnic "Ion Creangă"	40	88	-
- Ordonatorul terțiar - Colegiul Național Ștefan cel Mare	19	14	-
6. U.A.T.C. ALEXANDRU CEL BUN	88	336	273
- Activitatea proprie	88	314	196
- Ordonatorul terțiar - Spitalul de Pneumoftiziologie Bisericani	-	19	-
- Ordonatorul terțiar - Școala cu clasele I-VIII Alexandru cel Bun	-	3	77
7. U.A.T.C. BICAZ CHEI	3	9	41
- Activitatea proprie	3	9	41
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială nr.1 Bicaz Chei	-	-	-
8. U.A.T.C. BORLEȘTI	17	120	102
- Activitatea proprie	1	120	102
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială "Ion Grigore Teodorescu" Ruseni, Borlești	-	-	-
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Borlești	16	-	-

9. U.A.T.C. BOTEȘTI	83	43	230
- Activitatea proprie	83	2	230
- Ordonatorul terțiar - Liceul Tehnologic Nisporești	-	41	-
- Ordonatorul terțiar – Școala Gimnaziala Barticesti	-	-	-
10. U.A.T.C. CEHLĂU	14	9	-
- Activitatea proprie	14	9	-
- Ordonatorul terțiar - Școala gimnazială "Grigore Ungureanu" Ceahlău	-	-	-
11. U.A.T.C. CORDUN	16	362	469
- Activitatea proprie	16	362	469
- Ordonatorul terțiar - Școala gimnazială nr.1 Pildești-Cordun	-	-	-
12. U.A.T.C. CRĂCĂOANI	125	420	12.806
- Activitatea proprie	125	411	12.308
- Ordonatorul terțiar - Școala gimnazială Crăcăoani	-	9	498
13. U.A.T.C. DUMBRAVA ROȘIE	157	86	134.551
- Activitatea proprie	156	80	134.551
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Dumbrava Roșie	1	6	-
14. U.A.T.C. GHERĂIEȘTI	-	44	1
- Activitatea proprie	-	44	1
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Gherăiești	-	-	-
15. U.A.T.C. GIROV	37	177	12.847
- Activitatea proprie	37	175	12.847
- Ordonatorul terțiar - Școala „Prof. Gheorghe Dumitreasa” Girov	-	2	-
16. U.A.T.C. ION CREANGĂ	2	35	43
- Activitatea proprie	2	35	43
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Ion Creangă	-	-	-
17. U.A.T.C. PETRICANI	172	377	324
- Activitatea proprie	172	377	324
- Ordonatorul terțiar – Liceul Tehnologic Petricani	-	-	-
18. U.A.T.C. PIATRA ȘOIMULUI	3	273	2.469
- Activitatea proprie	3	273	2.404
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Piatra Șoimului	-	-	65
19. U.A.T.C. PÎNGARAȚI	6	33	640
- Activitatea proprie	6	33	640
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Pîngărați	-	-	-
20. U.A.T.C. PIPIRIG	548	591	1.064
- Activitatea proprie	491	590	129
- Ordonatorul terțiar - Liceul Tehnologic "Ion Creangă" Pipirig	57	1	935
21. U.A.T.C. POIANA TEIULUI	2	49	0
- Activitatea proprie	2	49	0
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială "Iustin Pârvu" Poiana Teiului	-	-	-

22. U.A.T.C. RĂUCEȘTI	701	190	-
- Activitatea proprie	701	190	-
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială nr.1	-	-	-
- Ordonatorul terțiar - Liceul Tehnologic Oglinzi - Răucești	-	-	-
23. U.A.T.C. REDIU	-	39	11
- Activitatea proprie	-	39	11
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială Reditu	-	-	-
24. U.A.T.C. ROMÂNI	269	382	462
- Activitatea proprie	269	374	437
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială " Gheorghe Nicolau" Români	-	8	25
25. U.A.T.C. SAGNA	-	95	-
- Activitatea proprie	-	95	-
- Ordonatorul terțiar - Școala Gimnazială cu clasele I-VIII Sagna	-	-	-
26. U.A.T.C. TĂMAȘENI	-	2.690	383
- Activitatea proprie	-	2.690	383
27. U.A.T.C. TRIFEȘTI	142	169	733
- Activitatea proprie	142	168	733
- Ordonatorul terțiar - Școala gimnazială Trifesti	-	1	-
28. U.A.T.C. ZĂNEȘTI	6	168	140
- Activitatea proprie	6	167	58
- Ordonatorul terțiar - Școala gimnazială Zănești	-	1	82
29. COMPANIA JUDEȚEANĂ APA SERV S.A. PIATRA NEAMȚ	616	91	1.288
- Activitatea proprie	616	91	1.288
30. UATM ROMAN	-	22	-
31. S.C. COMPANIA MUNICIPALĂ DE INVESTIȚII URBAN S.A. PIATRA NEAMȚ	-	1.030	3.438
32. S.C. CIVITAS COM S.R.L.	-	41	14
Total sume	3.659	15.060	203.403

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Acțiunile de audit financiar desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale și acțiunile de control realizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale și a operatorilor economici de subordonare locală au evidențiat o serie de curențe și iregularități în modul de formare, administrare și utilizare a resurselor publice care impun în continuare măsuri pentru îmbunătățirea managementului în domeniul finanțelor publice locale și dezvoltarea capacității instituționale de elaborare și execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

- a) Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2015, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat;
Detalierea constatărilor, pe categorii de abateri, se prezintă sintetic în tabelul următor:

<i>Categorii de abateri</i>	Frecvența abaterii	Sumă (mii lei)
-----------------------------	--------------------	----------------

Abateri de la prevederile legale privind elaborarea proiectului anual de buget	59	411
Legalitatea, necesitatea și oportunitatea modificărilor aduse prevederilor inițiale ale bugetelor	1	0
Total obiectiv	60	411

Fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli nu s-a efectuat la nivelul tuturor entităților, conform prevederilor Legii finanțelor publice locale, în funcție de baza legală de reglementare a cheltuielilor, constatându-se:

- **inexistența de credite de angajament aprobate potrivit legii** pentru acțiunile multianuale (UATC Crăcăoani, UATC Zănești);
- **necuprinderea în buget a obligațiilor privind rambursarea creditelor**, ratele scadente, dobânzile și comisioanele contractate conform acordurilor încheiate (UATO Roznov (308,6 mii lei), UATC Alexandru cel Bun (76,3 mii lei));
- **neconstituirea fondului de rezervă bugetară** (UATM Piatra Neamț, UATO Bicz, UATO Roznov, UATO Tîrgu Neamț, UATC Alexandru cel Bun, UATC Bicz Chei, UATC Borlești, UATC Ceahlău, UATC Cordon, UATC Crăcăoani, UATC Dumbrava Roșie, UATC Gherăești, UATC Girov, UATC Ion Creangă, UATC Petricani, UATC Piatra Șoimului, UATC Pîngărați, UATC Pîpirig, UATC Poiana Teiului, UATC Răucești, UATC Reditu, UATC Români, UATC Sagna, UATC Tămășeni, UATC Trifești, UATC Zănești);
- **nefundamentarea cheltuielilor bugetului local pe secțiunea de funcționare și secțiunea de dezvoltare** (UATC Tămășeni)
- **neîntocmirea sau întocmirea programelor de investiții** fără respectarea condițiilor prevăzute de lege (UATO Bicz (25,8 mii lei), UATC Cordon, UATC Dumbrava Roșie, UATC Pîpirig);
- **nerespectarea cerințelor de aprobare și prezentare a investițiilor publice în proiectul de buget**, în baza programului de investiții publice (UATM Piatra Neamț, UATC Români);
- **nerespectarea de către ordonatorii de credite ai bugetelor locale a obligativității publicării în presa locală**, pe pagina de internet a instituției publice sau afișarea la sediul autorității administrației publice a proiectului de buget local (UATO Roznov, UATC Borlești, UATC Girov, UATC Petricani, UATC Piatra Șoimului, UATC Români);
- **nerespectarea obligației ordonatorilor principali de credite de a prezenta în ședință publică**, în lunile aprilie, iulie și octombrie, pentru trimestrul expirat și cel târziu în decembrie, pentru trimestrul al patrulea, spre analiză și aprobare de către autoritățile deliberative, execuția bugetelor întocmite pe cele două secțiuni, inclusiv bugetului împrumuturilor interne și externe (UATO Bicz, UATC Petricani, UATC Pîngărați, UATC Răucești, UATC Reditu, UATC Români, UATC Zănești);
- **nu au fost estimate veniturile la nivelul lor real** (bazate pe constatarea, evaluarea și inventarierea materiei impozabile și a bazei de impozitare în funcție de care se calculează impozitele și taxele aferente, evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea, precum și pe alte elemente specifice, în scopul evaluării corecte a veniturilor) (UATC Petricani, UATC Poiana Teiului, UATC Răucești, UATC Români, UATC Sagna, UATC Tămășeni);
- **nu s-a elaborat bugetul de venituri și cheltuieli** în cazul entităților subordonate/coordonate/sub autoritate (UATC Poiana Teiului, UATC Sagna);
- **modificările aduse prevederilor inițiale ale bugetelor nu au fost autorizate și nu au fost efectuate în condițiile legii** (UATC Români).

Abaterile de această natură s-au produs pe fondul nerespectării cerințelor imperative ale dispozițiilor Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, care obligă ordonatorii de credite și autoritățile publice deliberative să asigure cu prioritate resurse bugetare pentru achitarea plăților restante, alocarea prin buget de resurse financiare pentru obiective de investiții cu documentații tehnico-economice aprobate conform prevederilor legale și dimensionarea cheltuielilor în raport cu necesitățile și prioritățile stabilite de autoritățile publice deliberative și în interesul colectivității.

b) Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare.

În cadrul verificărilor efectuate asupra situațiilor financiare ale entităților cuprinse în programul anual de activitate al Camerei de Conturi Neamț au fost identificate (la majoritatea entităților) deficiențe în ceea ce privește modul de organizare și conducere a contabilității în conformitate cu prevederile legale, fapt ce a condus la nerefectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2015, fiind consemnate un număr de **51 abateri**, cu o sumă estimată de **194.890 mii lei** și **prejudicii** în valoare de **164 mii lei**.

În principal, neregulile financiar-contabile constatate se referă la cazuri în care bunurile imobile, clădiri și terenuri, care constituie domeniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale nu au fost înregistrate în evidența contabilă și tehnic - operativă, iar conducerea entităților nu a luat măsuri pentru înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară, fiind invocate costurile ridicate ale acestei operațiuni; neînregistrarea în conturile corespunzătoare de imobilizări corporale a bunurilor imobile realizate din investițiile finalizate și recepționate; înregistrări contabile eronate, neconforme cu reglementările contabile în vigoare.

Cauzele abaterilor care au avut ca efect denaturarea datelor și informațiilor cuprinse în situațiile financiare întocmite de entitățile verificate sunt determinate de:

- necunoașterea prevederilor legale în domeniul financiar-contabil sau interpretarea eronată a unor prevederi legislative, lipsa cunoștințelor în domeniul informatic;
- insuficienta pregătire profesională a personalului din compartimentele financiar – contabile ale unităților administrativ teritoriale ale comunelor, în special, dar și la unitățile administrativ teritoriale ale municipiilor;
- lipsa unor proceduri de lucru formalizate în domeniul de activitate financiar-contabil, precum și neorganizarea la nivelul unităților administrativ-teritoriale a circuitului documentelor, care să asigure înregistrarea în contabilitate a tuturor operațiunilor patrimoniale sau a modificărilor acestora, pe bază de documente justificative, în conformitate cu prevederile legale;
- neorganizarea sau organizarea defectuoasă a controlului intern/managerial, inclusiv a auditului public intern;
- neefectuarea – la finele exercițiului bugetar – a unor regularizări privind obligațiile angajate și neachitate, reflectate în evidența contabilă și lipsa unei analize a corelațiilor între datele cuprinse în posturile bilanțiere, cu cele din balanțele contabile și contul de execuție al bugetului local.

Situațiile financiare anuale întocmite de entitățile auditate nu oferă întotdeauna o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de acestea, așa cum reiese din constatările reprezentând erorile și abaterile din activitatea financiar-contabilă auditată.

<i>Categorii de abateri</i>	Frecvența abaterii	Sumă (mii lei)
Organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale	20	43.270
Organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale	27	150.980
Concordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în balanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare	3	635
Reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile și conturile anuale de execuție bugetară	3	169
Prezentarea la termen a situațiilor financiare privind situația patrimoniului aflat în administrare și privind execuția bugetară; selectarea și aplicarea politicilor contabile adecvate	1	0
Total obiectiv, din care:	53	195.054
- abateri financiar contabile	51	194.890
- prejudicii	2	164

Cele mai semnificative abateri cu impact asupra exactității și realității datelor reflectate în situațiile financiare sunt următoarele:

✚ **evidența contabilă nu s-a condus și organizat conform Normelor metodologice**, a Planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia, cu o valoare estimată a abaterii de **18.436 mii lei**, dintre care cele mai semnificative s-au constatat la: UATC Girov (12.848 mii lei) UATJ Neamț (3.772 mii lei), UATO Bicz (1.585 mii lei), UATO Roznov (129 mii lei), UATC Borlești (102 mii lei).

Exemplificăm:

✚ **UATJ Neamț** – abateri financiar contabile constatate la verificarea activității ordonatorului terțiar de credite, Spitalul Județean de Urgență Piatra Neamț, constând în neînregistrarea la finele anului 2015 în contului 404 "Furnizori de active fixe" a sumei de 1.322 mii lei; neînregistrarea în Contul 213 "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare" și neevidențierea în patrimoniul Spitalului Județean de Urgență Piatra Neamț a unor elemente patrimoniale (1.199 mii lei) și neevidențierea în contabilitate a bunurilor aflate în custodie în sumă de 1.251 mii lei.

✚ **neconcordanțe între datele existente în evidența tehnico-operativă și cele din contabilitate** constatate la UATO Bicz;

✚ **neconcordanțe între evidența contabilă și cea fiscală** abateri în valoare estimată de **635 mii lei** constatată la UATC Pîngărați (617 mii lei) și UATC Crăcăoani (18 mii lei);

✚ **neîntocmirea și/sau necompletarea și/sau completarea eronată a registrelor contabile** (Cartea mare, registrul jurnal și registrul inventar) la UATC Botești;

✚ **alte abateri privind organizarea și conducerea contabilității în conformitate** cu prevederile legale în valoare estimată de **26.419 mii lei**, din care **exemplificăm:** la UATO Tîrgu Neamț (13.130 mii lei reprezentând diferențe de bunuri aparținând domeniului public și privat neînregistrate în contabilitate), UATO Bicz (11.667 mii lei), UATC Piatra Șoimului (1.558 mii lei);

✚ **înregistrarea eronată în evidența contabilă a unor bunuri aparținând domeniului public sau privat al UAT** în valoare estimată de **486 mii lei** din care **exemplificăm:** la UATC Tămășeni (303 mii lei), UATC Trifești (141 mii lei);

✚ **înregistrările în contabilitate nu au fost efectuate pe baza documentelor justificative** corect întocmite, în mod cronologic și sistematic, în conturile sintetice și analitice la UATC Tămășeni (28 mii lei);

✚ **neînregistrarea în evidența contabilă a modificărilor survenite în structura patrimoniului public și privat al UAT** aprobate prin HG la UATC Români (12 mii lei);

✚ **neînregistrarea în evidența contabilă a UAT** a bunurilor primite de către unitățile școlare de natura patrimoniului public al UAT la UATC Pipirig (935 mii lei);

✚ **neînregistrarea în evidența contabilă și tehnico-operativă** a unor bunuri care constituie domeniul public sau privat al UAT în valoare estimată de **500 mii lei** din care **exemplificăm:** UATC Crăcăoani (498 mii lei);

✚ **neînregistrarea unor operațiuni de intrare/ieșire a unor elemente patrimoniale** în valoare estimată de **14.534 mii lei** din care **exemplificăm:** UATC Crăcăoani (11.986 mii lei), la UATM Piatra Neamț (1.053 mii lei), UATC Români (372 mii lei), UATC Cordun (350 mii lei), UATO Roznov (342 mii lei), UATC Petricani (324 mii lei);

✚ **nu au fost înregistrate în evidența contabilă** rezultatele reevaluării elementelor patrimoniale la UATC Dumbrava Roșie (134.485 mii lei);

✚ **menținerea în conturile de creanțe și datorii** a sumelor care se află în afara termenului legal de prescripție prevăzut de lege pentru încasare și respectiv lichidarea acestora constatate la UATM Piatra Neamț în valoare estimată de **164 mii lei** compusă din 99 mii lei - sume prescrise - reprezentând indemnizații achitate care depășesc obligația lunară de plată a contribuției pentru concedii și indemnizații aferente perioadei 01.07.2013 – 30.06.2016, și majorări de întârziere în valoare de 65 mii lei;

✚ **drepturi constatate neraportate prin contul de execuție** la UATO Bicz (5 mii lei).

c) Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate.

Concluzia generală care se desprinde din analiza modului de elaborare, implementare și funcționare a sistemului de control intern/managerial este aceea că aceste activități nu și-au atins scopul pentru care au fost instituite, pentru evaluarea și îmbunătățirea eficienței și eficacității sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare și nu a fost în măsură să ofere asigurări și consiliere conducerii pentru o mai bună administrare a veniturilor, a cheltuielilor publice și administrării patrimoniului.

Una dintre problemele de actualitate constatate la majoritatea entităților verificate, este ineficiența utilizării fondurilor publice prin externalizarea serviciilor de elaborare a controlului intern/managerial în conformitate cu prevederile legale, în special elaborarea procedurilor de sistem și a procedurilor operaționale.

Astfel, procedurile elaborate de către furnizorii de servicii sunt foarte complexe, nu sunt adaptate la activitățile și structura organizatorică a entității, la fluxul informațiilor și circuitul documentelor din entitate, nefiind un instrument de lucru util, ceea ce conduce în final la imposibilitatea implementării acestora și implicit la cheltuirea fondurilor publice în mod neeconomic și ineficient.

Acțiunile de verificare desfășurate au scos în relief, o insuficientă preocupare din partea conducerii entităților publice pentru un management financiar orientat spre o bună gestiune economico-financiară.

Activitatea de audit public intern nu a fost organizată conform cerințelor reglementărilor legale pentru a construi un instrument care să sprijine managementul entităților în procesul guvernantei.

Astfel, la un număr de **12 unități administrativ-teritoriale** comunale verificate s-a constatat neorganizarea activității de audit sau organizarea acesteia cu nerespectarea cerințelor imperative ale legii, iar în cazul celorlalte, deși activitatea în sine a fost organizată, volumul și natura abaterilor constatate evidențiază că nu a generat o îmbunătățire a managementului la nivelul acestor entități.

Din analiza rapoartelor cadru privind desfășurarea și realizarea programelor de audit intern pentru anul 2015, întocmite de către compartimentele de specialitate subordonate ordonatorilor de credite, s-a constatat că această activitate a fost efectuată în general în sistem externalizat, organizare care s-a dovedit a fi în mare parte total ineficientă. Rapoartele întocmite în aceste cazuri au un caracter formal, misiunile de audit fiind mai mult orientate spre „acordarea de consultanță”, distanțându-se de obiectivele specifice auditului intern, contribuind la utilizarea ineficientă și ineficace a fondurilor publice utilizate cu această destinație.

În ceea ce privește controlul financiar preventiv propriu, ca una dintre cele mai importante activități de control aflate la dispoziția managerilor din entitățile publice, s-a reținut că, în general această activitate este organizată, însă se manifestă în multe cazuri formal doar prin aplicarea vizei, fără ca persoanele desemnate să verifice operațiunile din punct de vedere a legalității, regularității și încadrării în limitele și destinația creditelor bugetare/de angajament aprobate, cu consecințe care se concretizează prin efectuarea de plăți fără bază legală din fonduri publice sau în administrarea ineficientă a patrimoniului.

Abaterile constatate au evidențiat faptul că acestea se datorează în special disfuncționalităților existente în organizarea și exercitarea controlului și auditului intern, cât și faptului că acesta nu funcționează la un nivel care să asigure realizarea veniturilor bugetare, gestionarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului în condiții de legalitate, regularitate și maximă eficiență.

d) Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în quantumul și la termenele stabilite de lege.

Abaterile cu privire la stabilirea, constatarea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetelor locale, constatate în urma acțiunilor desfășurate, au evidențiat că managementul nu se implică suficient în evaluarea potențialului real al unităților administrativ-teritoriale și că nu manifestă preocupare pentru urmărirea încasării veniturilor bugetelor locale.

În urma acțiunilor de verificare derulate, la ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale au fost constatate un număr de **97 de abateri** care au condus la:

- identificarea de **venituri suplimentare** cuvenite bugetelor locale, în valoare totală de **2.877 mii lei** (inclusiv accesorii),
- **prejudicii** în valoare de **237 mii lei**,
- abateri financiar-contabile – în valoare de **146 mii lei**.

Detalierea constatrilor, pe categorii de abateri, se prezintă sintetic în tabelul de mai jos astfel:

<i>Categoriile de abateri</i>	Frecvența abaterii	Sumă (mii lei)
Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege,		
- Abateri financiar contabile	1	5
Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul primăriilor (UAT)		
◆ Venituri suplimentare	49	2.261
◆ Prejudicii	4	237
◆ Abateri financiar contabile	41	117
Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor proprii (CN, SN, SC cu capital integral sau majoritar de stat sau al UAT)		
◆ Venituri suplimentare	1	616
◆ Abateri financiar contabile	1	24
Total obiectiv	97	3.260

Cele mai semnificative abateri de la legalitate și regularitate cu privire la stabilirea, evidențierea și urmărirea încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale sunt următoarele:

- **neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor legale** și normelor de aplicare ale acestora. Abaterea a avut un impact negativ asupra colectării impozitelor și taxelor locale, persoanele cu atribuții în domeniu limitându-se doar la emiterea și transmiterea înștiințărilor de plată și a somațiilor, fără a iniția și celelalte măsuri de executare silită pentru încasarea la bugetele locale a unor datorii restante sau aplicarea prevederilor legale care permit înlocuirea sancțiunii contravenționale cu cea de prestare de activități în folosul comunității. Aceste abateri s-au constatat la un număr de 14 entități dintre care exemplificăm: UATO Bicz, UATC Botești, UATC Ceahlău, UATC Crăcioani (**4 mii lei** reprezentând contravaloare amendă dată ordonatorului principal de credite pentru neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor legale și normelor de aplicare ale acestora);

- **neconcordanțe între încasările din aplicația IT utilizată pentru impozite și taxe locale** și cele consemnate în evidența contabilă/execuția emisă de Trezorerie. S-au estimat abateri financiar - contabile în sumă de **102 mii lei** la UATC Cordon (90 mii lei) și UATC Piatra Șoimului (12 mii lei);

- **neefectuarea de inspecții fiscale asupra legalității și conformității declarațiilor depuse de contribuabili**, persoane fizice/juridice, abaterea s-a constatat la un număr de 12 entități din totalul de 28 entități auditate;

- **neîncasarea la bugetul local a sumelor legal cuvenite ca tarif de gestionare a fondului cinegetic**, conf. Legii nr 407/2006, valoarea estimată a veniturilor suplimentare este de **9 mii lei**, exemplificăm: UATC Dumbrava Roșie (4 mii lei);

- **nerespectarea prevederilor legale privind acordarea scutirilor și facilităților** la plata impozitelor și taxelor locale, în valoare estimată de **67 mii lei** la un număr de 4 entități din care exemplificăm UATC Crăcioani (34 mii lei);

- **nestabilirea/stabilirea eronată a impozitelor/taxelor pe teren și clădire** ca urmare a nedeclarării de către contribuabili a bazei impozabile și a nestabilirii din oficiu a acesteia de către personalul de specialitate din primării, constatată la un număr de 9 entități în valoare estimată de **425 mii lei**, din care exemplificăm: la UATC Trifești (131 mii lei), UATC Pipirig (113 mii lei), UATC Botești (80 mii lei), UATC Girov (36 mii lei);

- **nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea încasării veniturilor din taxa pentru eliberarea autorizației de foraje sau excavări necesare studiilor geotehnice, ridicărilor**

topografice, exploatărilor de carieră, balastierelor, sondelor de gaze și petrol, precum și altor exploatări estimate la **1.009 mii lei**, constatate la UATC Răucești (700 mii lei) și UATC Pipirig (309 mii lei);

➤ **taxa pentru autorizații de construire** nu a fost stabilită conform prevederilor Codului fiscal, referitor la valoarea construcției, iar pentru construcțiile terminate și recepționate nu a fost regularizată, pe baza valorii reale a lucrărilor de construcții. S-au estimat venituri suplimentare în valoare de **45 mii lei** din care exemplificăm: UATC Alexandru cel Bun (11 mii lei), UATC Cordon (10 mii lei), UATO Tîrgu Neamț (6 mii lei);

➤ **nu s-a stabilit corect și nu a fost încasată taxa pentru eliberarea/vizarea anuală a autorizației privind desfășurarea activității de alimentație publică** la 4 entități, valoarea estimată a veniturilor suplimentare fiind de **21 mii lei**, din care la UATC Crăcăoani (8 mii lei), UATC Ceahlău (6 mii lei);

➤ **nu s-a stabilit taxa pe clădiri și teren concesionate, închiriate**, date în administrare ori în folosință, după caz, unor persoane juridice, constatată la UATC Alexandru cel Bun (**76 mii lei**);

➤ s-a constatat la UATC Crăcăoani **scăderea din evidența fiscală cu încălcarea prevederilor legale** a unor impozite și taxe locale prin diminuarea creanțelor bugetului local fără documente justificative care să confirme veridicitatea operațiunii, valoarea estimată este de **35 mii lei**;

➤ **păgubirea bugetului prin pierderile patrimoniale** provenite din neurmărirea veniturilor în termenele legale de prescripție constatăte la 4 unități administrativ teritoriale, eroare estimată la o valoare de **237 mii lei**, din care exemplificăm: UATO Bicz (165 mii lei), UATC Crăcăoani (37 mii lei), UATC Borlești (27 mii lei), UATC Zănești (8 mii lei);

Exemplificăm:

UATO Bicz - s-a constatat că nu au fost inițiate și luate măsuri de urmărire și recuperare a creanțelor bugetare restante, în sumă de 165 mii lei, datorate de unii contribuabili persoane juridice, rău platnici, pentru care a fost închisă procedura falimentului și au fost radiați din registrul comerțului. Nu s-a făcut dovada înscrierii creanțelor restante la masa credală. Reprezentanții unității administrativ teritoriale nu au formulat, în termenul legal, cererea de atragere a răspunderii patrimoniale, în temeiul art.138 alin (1) lit. c) din Legea 85/2006 a insolvenței.

➤ **alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a veniturilor datorate bugetului local** constatăte la 6 unități administrativ teritoriale cu o valoare estimată de **567 mii lei**, din care exemplificăm: UATC Români (269 mii lei), UATC Petricani (171 mii lei), UATC Dumbrava Roșie (78 mii lei),

Exemplificăm:

UATC Români - S-a constatat că, în perioada 2013-2015, s-au primit de la organele de poliție un număr de 571 amenzi contravenționale care nu au fost înregistrate în evidența analitică pe plătitori a unității pentru a fi urmărite la încasare. Deși cele 571 de amenzi contravenționale se găsesc arhivate în dosare pe plătitori acestea nu au fost înregistrate și urmărite la încasare. Valoarea totală a veniturilor din amenzi neînregistrate și neurmărite la încasare este de **165 mii lei**.

Au fost înscrși în borderourile de scădere 1.941 contribuabili (din totalul de 2.553 roluri), persoane fizice și juridice care își au domiciliul pe raza comunei Români, fără documente justificative care să probeze scutirea la plată a impozitelor și taxelor datorate. Borderourile au fost întocmite în baza datelor existente în Programul IT de impozite și taxe pe care Compartimentul de specialitate îl utilizează. Valoarea totală a impozitelor și taxelor locale scăzute nejustificat în anul 2015 este de 104 mii lei.

➤ **alte abateri privind modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor proprii** s-au constatat la Compania Județeană Apa Serv SA Piatra Neamț (**615 mii lei**) reprezentând venituri nerealizate de companie pentru perioada iulie 2015 – iunie 2016, ca urmare a neaprobării prețului/tarifului pentru apa potabilă și canalizare) și la UATC Crăcăoani (24 mii lei).

Cauzele care au favorizat producerea abaterilor de la legalitate și regularitate care au condus la diminuarea veniturilor cuvenite bugetelor locale sunt:

- ✚ necunoașterea sau insuficienta aprofundare a legislației fiscale în domeniul impozitelor și taxelor locale, precum și interpretarea eronată a unor prevederi din Codul fiscal și normele de aplicare a acestuia;
- ✚ numărul posturilor și pregătirea profesională a personalului nu permite asigurarea verificării sistematice a declarațiilor de impunere din punct de vedere al respectării tuturor prevederilor legale care le sunt aplicabile;
- ✚ lipsa procedurilor formalizate privind impunerea din oficiu a obligațiilor fiscale, în cazul nedeclarării de către contribuabil a bunului impozabil;
- ✚ gradul scăzut de conformare voluntară a unor persoane fizice și juridice privind declararea tuturor bunurilor deținute și activităților desfășurate, care generează obligații față de bugetul local;
- ✚ neinventarierea de către compartimentele de specialitate a masei impozabile pentru a cunoaște în orice moment posibilele surse de venituri și pentru a avea o bază în fundamentarea veniturilor bugetului local;
- ✚ inventarierea formală a conturilor de creanțe, fapt care a generat riscul neidentificării unor venituri proprii cuvenite entităților verificate în exercițiul bugetar supus controlului;
- ✚ exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către persoanele cu atribuții de stabilire, impunere, colectare și control a impozitelor și taxelor locale;
- ✚ neverificarea realității datelor înscrise de contribuabili în declarațiile de impunere privind impozitul pe clădiri și terenuri pe baza raționamentului profesional și prin inspecții pe teren;
- ✚ neaplicarea în totalitate a procedurilor de urmărire și executare silită prevăzute de lege, în vederea încasării veniturilor proprii, urmare neinițierii și neaplicării în toate cazurile a procedurilor de urmărire și executare silită reglementate de Codul de procedură fiscală, pentru toate veniturile de încasat, fapt ce a condus la nerealizarea veniturilor bugetului local la nivelul potențialului real;
- ✚ slaba eficacitate sau inexistența controlului fiscal din cadrul unităților administrativ teritoriale, precum și al întregului sistem de control intern;
- ✚ neefectuarea unei verificări sistematice a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării.

e) Calitatea gestiunii economico-financiare;

Acțiunile de control/audit, de la unitățile administrativ-teritoriale, au scos în evidență existența unui număr de **186 de abateri** care au influențat calitatea gestiunii economico-financiare, cu o valoare estimată de **9.983 mii lei**. S-au constatat:

- abateri de la legalitate și regularitate generatoare de **venituri suplimentare**, cuvenite bugetelor publice, în valoare de **403 mii lei**;
- abateri de la legalitate și regularitate care au condus la **prejudicierea bugetelor locale** cu suma de **7.646 mii lei**;
- **abateri financiar-contabile**, cuantificate la valoarea de **1.934 mii lei**.

Sinteza constatărilor care au influențat calitatea gestiunii economico-financiare, pe categorii de abateri, se prezintă în tabelul de mai jos:

Categoriile de abateri	Frecvența abaterii	Sumă (mii lei)
Efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară		
♦ prejudicii	3	96
♦ abateri financiar-contabile	37	24
Modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului	3	-
Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități		

conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea - prejudicii	7	540
Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită		
♦ venituri suplimentare	5	148
♦ prejudicii	109	5.288
♦ abateri financiar contabile	3	34
Formarea și gestionarea datoriei publice, situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe, contractarea împrumuturilor, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente	2	511
Obligațiile și creanțele statului, ale UAT și ale entităților publice subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritatea UAT		
♦ venituri suplimentare	1	57
♦ prejudicii	6	1.722
Vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierile în participațiune		
♦ venituri suplimentare	7	198
♦ prejudicii	-	-
♦ abateri financiar contabile	1	1.288
Respectarea de către entitatea auditată a principiilor celor 3 E în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al statului și al UAT	2	77
Total obiectiv	186	9.983
♦ venituri suplimentare	13	403
♦ prejudicii	125	7.646
♦ abateri financiar contabile	48	1.934

Abaterile care au influențat calitatea gestiunii economico-financiare s-au datorat, în principal, următoarelor cauze:

Neefectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege pentru asigurarea integrității bunurilor patrimoniale;

♦ **nu a fost efectuată inventarierea tuturor elementelor patrimoniale** conform prevederilor legale, la 21 unități administrativ teritoriale. Exemplificăm:

La **UATC Sagna** lipsă în gestiune în valoare de 58 mii lei nesesizată nici de gestionar și nici de comisiile de inventariere, reprezentând contravaloarea unui buldozer S 651;

La **UATO Roznov** lipsa a fost estimată la 21 mii lei reprezentând contravaloarea unor dispozitive.

♦ **nu s-au respectat prevederile legale privind identificarea, înregistrarea și controlul exploatațiilor forestiere** de către UATC Crăcăoani, în sensul că, nu s-au prezentat documente justificative care să confirme primirea materialului lemnos exploatat, în cantitate de 169,78 mc, la valoare estimată de 17 mii lei;

♦ **nu a fost efectuată reevaluarea tuturor elementelor patrimoniale** la termenul prevăzut de lege la: UATO Tîrgu Neamț, UATC Borlești și UATC Girov;

♦ **nu s-au constituit și reținut garanțiile materiale/bănești persoanelor care îndeplinesc calitatea de gestionar**, în cuantumul prevăzut de legislația în vigoare la UATC Crăcăoani.

Acțiunile efectuate au evidențiat faptul că, la majoritatea unităților administrativ-teritoriale verificate în perioada analizată, managementul nu a manifestat preocupare pentru cunoașterea situației reale a patrimoniului instituției.

Alte abateri referitoare la modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului s-au constatat la: UATM Piatra Neamț, UATO Tîrgu Neamț și UATC Piatra Șoimului.

✚ **Cheltuieli pentru situații de urgență efectuate cu nerespectarea condițiilor stabilite** de lege, s-au efectuat la UATC Petricani în valoare estimată de **25 mii lei** reprezentând polițe de asigurare încheiate pentru persoane care nu îndeplinesc condițiile privind calitatea de voluntari.

✚ **Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită**

✦ **Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale** s-a constatat la un număr de 11 unități administrativ teritoriale, valoarea prejudiciilor constatate fiind de **628 mii lei**.

Exemplificăm: UATO Tîrgu Neamț (144 mii lei), UATC Girov (114 mii lei), UATC Borlești (90 mii lei), UATJ Neamț (57 mii lei),

✚ **Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare pentru activități sportive**, cu nerespectarea prevederilor legale, s-a constatat la UATJ Neamț, care nu a recuperat de la două cluburi sportive, sumele primite și neutilizate în baza a două contracte de finanțare nerambursabilă (**136 mii lei**).

✚ **Plăți peste normele, cotele sau baremurile legale** în valoare de **51 mii lei** s-au constatat la un număr de 3 entități, din care exemplificăm UATC Alexandru cel Bun (46 mii lei);

✚ **Alte abateri privind efectuarea cheltuielilor** au fost constatate la UATC Alexandru cel Bun unde nu au fost calculate majorări de întârziere (în temeiul contractelor de furnizare) la valoarea costului de punere în funcțiune a unor echipamente medicale (**11 mii lei**).

✚ La UATM Piatra Neamț s-a constatat **inexistența documentelor/actelor care să justifice utilizarea sprijinului financiar** nerambursabil, în sumă de **531 mii lei** reprezentând plăți pentru categorii de cheltuieli neeligibile aferente proiectelor cu finanțare nerambursabilă.

✚ **Efectuarea de cheltuieli de personal neprevăzute de legislația în vigoare**

Exemplificăm

UATC Cordun - au fost acordate unor angajați drepturi salariale majorate, fără ca acestea să aibă bază legală și fără a exista autorizările conținute în reglementările speciale privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, prin:

- majorarea indemnizațiilor primarului și viceprimarului cu valoarea estimată de 17 mii lei prin aplicarea prevederilor art. 10 alin. (1) din Legea-cadru nr. 284/2010, cu valoarea de referință de 600 lei, începând cu luna septembrie 2013 în loc de luna iulie 2014,

- acordarea de indemnizații de ședință pentru consilierii locali majorate în mod nelegal, prin aplicarea coeficientului de 5% la salariul primarului, începând cu luna august 2014, în condițiile în care Legea nr. 28/ 2014 prevede că acestea rămân la nivelul lunii decembrie 2013. Au fost astfel plătite nelegal indemnizații în sumă de 29 mii lei.

- stabilirea eronată a salariului secretarului Consiliului local potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) din Legea-cadru nr. 284/2010, în condițiile în care art. 1 din O.U.G. nr. 83/ 2014 prevede că nici în anul 2015 nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzătorii claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010. Au fost astfel plătite nelegal diferențe salariale în sumă de 16 mii lei.

Au fost calculate contribuțiile și impozitul aferente asiguratului în valoare de 23 mii lei și contribuții aferente angajatorului în sumă de 13 mii lei, virate eronat la bugetul de stat consolidat.

✚ **Efectuarea de cheltuieli de personal fără respectarea concordanței cu politicile și acordurile salariale**, cu principiile responsabilității și regulile fiscale, cu obiectivele și limitele din strategia fiscal-bugetară în valoare de **170 mii lei** la UATO Tîrgu Neamț (120 mii lei) și UATC Români (50 mii lei).

✚ **Stabilirea eronată a drepturilor salariale** s-a constatat la 4 unități administrativ teritoriale, valoarea estimată a pagubei fiind de **104 mii lei** din care exemplificăm: UATC Crăcăoani (70 mii lei) și UATC Zănești (23 mii lei);

✚ S-au efectuat **cheltuieli de personal fără aprobarea organigramei de către autoritățile deliberative** ale administrației publice locale și fără avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în valoare de **58 mii lei**, la UATC Petricani unde s-a făcut promovarea în funcții sau grade profesionale fără respectarea reglementărilor legale aplicabile personalului plătit din fonduri publice.

✚ **Alte abateri privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor de personal** au fost constatate la 8 entități, cu o valoare estimată a prejudiciilor de **354 mii lei** și a veniturilor suplimentare la bugetul statului de **148 mii lei**.

Entitățile la care s-au constatat prejudicii sunt: UATO Tîrgu Neamț (151 mii lei), Compania Apa Serv SA Piatra Neamț (91 mii lei), UATC Girov (51 mii lei), UATC Cordun (37 mii lei), UATC Petricani (18 mii lei);

Entitățile la care s-au constatat venituri suplimentare la bugetul de stat reprezentând vărsăminte pentru persoanele cu handicap neîncadrate sunt UATO Tîrgu Neamț (132 mii lei) și UATC Borlești (16 mii lei).

Exemplificăm:

La Compania Apa Serv SA Piatra Neamț - Adunarea Generală a Acționarilor și-a exercitat atribuțiile cu 13 împuterniciți mandatați de acționari. S-au constatat indemnizații brute acordate membrilor AGA în mod nejustificat în valoare de 91 mii lei pentru 3 ședințe din anul 2015 (64 mii lei indemnizații nete + 27 mii lei contribuții și impozite).

✚ **Efectuarea de cheltuieli cu bunuri și servicii fără contraprestație** (bunuri, lucrări, servicii nerecepționate în cantitatea facturată și plătită) în valoare de **176 mii lei** din care reprezentative sunt: UATC Crăcăoani (57 mii lei și 4 mii lei reprezentând obligații de plată asumate nelegal), UATC Poiana Teiului (50 mii lei), UATC Tămășeni (33 mii lei),

✚ **Efectuarea de cheltuieli nelegale/interzise prin acte normative în vigoare (OUG 34/2009, OUG 55/2010)** în sumă de **264 mii lei** constatate la: UATC Răucești (157 mii lei), UATM Piatra Neamț (82 mii lei),

Exemplificăm:

UATC Răucești – la contractul de "Furnizarea produselor de balastieră pentru întreținerea drumurilor sătești din comuna Răucești, județul Neamț", ulterior semnării au fost încheiate trei acte adiționale ce au mărit nejustificat prețul contractului, ajungând ca valoarea acestuia să depășească pragul de 30.000 euro fără tva. La inventarierea lucrărilor pe teren s-a constatat existența unor diferențe între cantitățile de produse balastiere livrate efectiv și cele înscrise în documentele justificative, luate în eșantionul de verificare. Valoarea prejudiciului este de 157 mii lei.

✚ **Efectuarea de plăți fără existența documentelor justificative**, întocmite conform legii, care să ateste exactitatea și realitatea sumelor datorate, în valoare de **756 mii lei** din care cele mai semnificative sunt: UATC Petricani (254 mii lei), UATO Tîrgu Neamț (234 mii lei), UATJ Neamț (109 mii lei);

S-au constatat abateri financiar contabile privind documentele justificative întocmite în sumă de 30 mii lei la UATC Zănești.

Exemplificăm:

UATJ Neamț - Din verificarea situațiilor de „Informare operativă” din cadrul contractului de „Lucrări de întreținere a drumurilor în anul 2015”, - lucrări de întreținere pe timp de iarnă, s-a constatat că a fost plătit un total de 12.470 de ore de informare-cantonieri, ofițeri de servicii, mecanici fără documente justificative. Nu au fost prezentate documente care să justifice prestarea unui număr de 5.288 ore de informare.

✚ **Efectuarea de plăți peste valoarea contractului** în sumă de **11 mii lei** s-a constatat la UATC Zănești (10 mii lei) și UATC Răucești (1 mie lei).

✚ **Nerespectarea prevederilor legale referitoare la consumul de carburanți**, de materiale de întreținere, asigurări auto, parc auto, s-a constatat la 4 entități care au înregistrat depășiri ale consumului de carburanți, în valoare de **36 mii lei**.

Exemplificăm: UATC Trifești (14 mii lei) și UATC Sagna (8 mii lei);

✚ **Cheltuielile cu deplasările interne/externe și cu cazarea personalului**, au fost stabilite și plătite eronat la unele entități, valoarea erorilor este de **19 mii lei**.

Exemplificăm:

UATC Petricani - entitatea a plătit pentru persoanele care au participat la cursurile de perfecționare profesională în anul 2015, cheltuieli de cazare peste normele prevăzute de lege. Serviciile de cazare s-au efectuat la unități de cazare de 4 stele și au fost supraevaluate comparativ cu oferta formatorului, iar în tariful de cazare a fost cuprinsă și contravaloarea mesei sub forma bonurilor valorice.

✚ **Plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale** privind: prețurile practicate, actualizarea prețurilor, supraevaluarea cantităților din articolele din ofertele declarate câștigătoare, anexe la contractele încheiate, din care exemplificăm UATO Bicz (71 mii lei) și UATC Cordun (66 mii lei).

✚ **Alte abateri privind angajarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor materiale** au fost constatate la 4 entități, din care semnificative sunt: UATC Români (106 mii lei), UATC Alexandru cel Bun (11 mii lei);

Exemplificăm:

La UATC Români - s-au efectuat plăți supradimensionate pentru servicii financiar contabile în perioada septembrie 2013 – septembrie 2016.

După un an de la data încheierii contractului inițial se încheie un act adițional prin care se mărește prețul contractului de la 3 mii lei/lună la 6 mii lei/lună.

Conducerea entității nu a luat măsuri pentru: ocuparea postului vacant de inspector în cadrul compartimentului financiar contabil în perioada 2013-2015, în vederea reducerii cheltuielilor cu aceste prestații; nu a prospectat piața, în vederea stabilirii unui preț corect pentru serviciile prestate, în momentul în care i s-a propus majorarea acestuia pentru aceleași servicii; nu a evaluat volumul lucrărilor și nu a cunoscut lucrările realizate efectiv de prestator, acceptând condiții necuprinse în contract care au generat cheltuieli suplimentare pentru primărie, fără bază legală, în sumă de 106 mii lei.

✚ **abateri cu privire la aplicarea legislației sociale** au fost identificate la UATM Piatra Neamț (1.602 mii lei), UATO Roznov (2 mii lei) UATC Tămășeni (2 mii lei) UATC Girov.

Exemplificăm:

La UATM Piatra Neamț - s-au efectuat cheltuieli la Capitolul 51.02 "Autorități publice" și 54.02 "Servicii publice generale", la articolul bugetar 57.02 "Asistență socială", prin virarea pe card, întregului personal din primărie în perioada 2014-2016, a unor sume de bani cu titlul "sumă cu ocazia sărbătorilor pascale și de Crăciun potrivit art. 55 pct. 4 din Codul fiscal".

S-a invocat drept temei legal HCL document prin care Consiliul Local: "aprobă Acordul Colectiv de Muncă și Contractul Colectiv de muncă la nivelul instituției". Prin menționarea HCL în documentele care însoțesc plata sumelor de la articolul bugetar 57.01.02 "Ajutoare sociale în numerar", se desprinde ideea că, în fapt entitatea auditată a acordat salariaților sume de bani cu ocazia sărbătorilor pascale și de Crăciun sub forma unui ajutor social, nesesizând eroarea invocată în articolele 27 respectiv 38 din Acordul Colectiv de Muncă respectiv Contractul Colectiv de muncă.

Entitatea a angajat și utilizat creditele bugetare de la articolul "Asistență socială" în alte scopuri decât cele aprobate, încălcând astfel prevederile art. 4, alin. (4) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale.

✚ **Contractarea de împrumuturi fără aprobarea autorităților competente** în valoare estimată de **511 mii lei** s-a constatat la UATO Roznov (335 mii lei) și la UATC Alexandru cel Bun (176 mii lei).

✚ **Nerespectarea prevederilor legale privind stabilirea, evidențierea și plata obligațiilor către bugetele publice** s-a constatat la UATJ Neamț (1.715 mii lei), UATC Pipirig (57 mii lei). și UATC Girov (7 mii lei);

Exemplificăm:

UATJ Neamț nu a procedat la transmiterea somațiilor și la celelalte măsuri de executare silită, prevăzute de O.G nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare în vederea recuperării sumelor de la persoanele fizice/juridice care au beneficiat de servicii medicale fără bază legală. Astfel, prin inacțiunea organelor de executare, dreptul de a cere executarea silită s-a prescris pentru suma de 1.715 mii lei.

UATC Pipirig - din verificarea modului în care au fost respectate prevederile Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, s-a constatat că entitatea nu a plătit lunar sumele convenite bugetului de stat, în conformitate cu art.78 din lege.

Abaterile constatate au fost determinate de necunoașterea sau nerespectarea de către personalul cu atribuții financiar contabile a legislației fiscale, cu consecințe în diminuarea veniturilor datorate bugetului general consolidat la statului.

✚ Vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierile în participațiune

Abaterile constatate au fost determinate de nerespectarea de către managementul unităților administrativ-teritoriale a prevederilor legale referitoare la administrarea bunurilor proprietate publică sau privată și neurmărirea respectării clauzelor contractuale de către concesionari/chiriași. Astfel, nu s-a stabilit nivelul redevenței și termenele de plată la UATO Bicz (85 mii lei), UATC Pipirig (64 mii lei), UATC Dumbrava Roșie (33 mii lei), UATC Trifești (10 mii lei), UATC Crăcăoani (2 mii lei).

Transmiterea sau cedarea cu titlu gratuit a dreptului de proprietate sau folosință a unor bunuri din patrimoniul public sau privat al statului sau al UAT, fără respectarea prevederilor legale, s-a constatat la UATC Botești (3 mii lei), UATC Dumbrava Roșie, UATC Români.

Exemplificăm

La UATC Botești suprafețele de pășune au fost lăsate în folosință gratuită crescătorilor de animale, fără să fie scoase la licitație și fără să se încaseze taxă de pășunat.

✚ Neconstituirea sau nealimentarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare conform prevederilor legale referitoare la crearea și gestionarea acestui fond s-a constatat la Compania Apa Serv SA Piatra Neamț, care nu a realizat redevența la nivelul clauzelor contractuale din contractul de gestiune (1.288 mii lei).

✚ Nerespectarea de către entitatea auditată a principiilor celor 3 E în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al statului și al UAT s-a constatat la UATC Cordun care a plătit din fondurile publice suma de 10 mii lei, fără a se asigura economicitatea, eficacitatea și eficiența utilizării acestora, în scopul realizării unei bune gestiuni financiare și fără a exista certitudinea că serviciile efectuate de prestator vor fi agreate de Serviciul județean Neamț al Arhivelor Naționale.

Achiziții publice

<i>Categoriile de abateri</i>	Frecvența abaterii	Sumă (mii lei)
Planificarea achizițiilor publice	4	0
Inițierea și lansarea procedurii de achiziție publică		
♦ prejudicii	1	10
♦ abateri financiar contabile	3	955
Finalizarea procedurii de achiziție publică - venituri	1	378
Administrarea contractului de achiziție publică		
♦ venituri suplimentare	1	1
♦ prejudicii	86	5.585
♦ abateri financiar contabile	11	1.562
Total obiectiv	107	8.491
♦ venituri suplimentare	2	379
♦ prejudicii	87	5.595
♦ abateri financiar contabile	18	2.517

Abaterile și prejudiciile identificate au fost determinate în principal de neorganizarea controlului intern sau exercitarea formală a controlului financiar preventiv propriu, neverificarea realității și legalității datelor înscrise în situațiile de lucrări prezentate la decontare, neurmărirea lucrărilor executate în concordanță cu angajamentele legale încheiate, neverificarea respectării prețurilor din devizul ofertă la decontarea lucrărilor înscrise în situațiile de plată, includerea în situațiile de lucrări a unor prețuri sau tarife supraevaluate în raport cu prețul pieței.

Abaterile care au influențat achizițiile publice sunt:

✚ Neîntocmirea programului anual al achizițiilor publice, constatată la UATM Piatra Neamț;

✚ **Alegerea eronată a procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică** de bunuri și lucrări, constatată la UATO Roznov, UATC Răucești și UATC Tămășeni;

✚ **Aplicarea altor proceduri de achiziție publică** decât cele dispuse de OUG nr. 34/2006, constatată la UATM Piatra Neamț;

✚ **Nerespectarea regulilor de estimare a valorii contractelor** și de selectare a procedurii de atribuire a contractului de achiziție, constatată la UATC Trifești (592 mii lei), UATC Botești (131 mii lei);

Exemplificăm:

UATC Trifești – autoritatea contractantă a stabilit în mod greșit valoarea estimată a contractului supraevaluând-o cu 592 mii lei, reprezentând valoarea cheltuielilor "diverse și neprevăzute" contrar prevederilor legale privind achizițiile publice.

✚ **Alte abateri referitoare la inițierea și lansarea procedurii de achiziție publică** s-au constatat la UATC Crăcăoani (232 mii lei reprezentând stabilirea de obligații nelegale pe seama fondurilor publice) și la UATC Tămășeni (10 mii lei reprezentând plata unui proiect tehnic fără documente justificative care să ateste realizarea serviciului angajat).

✚ Referitor la **finalizarea procedurii de achiziție publică** la UATJ Neamț s-a constatat nereținerea garanției de participare în situația neconstituirii garanției de bună execuție în termenul de 15 zile de la data semnării contractului de achiziție publică. Valoarea veniturilor suplimentare este de **378 mii lei**.

Administrarea contractelor de achiziție publică nu s-a realizat, în toate cazurile verificate, în condițiile legii.

Exemplificăm:

♦ **Acordarea avansurilor și efectuarea plăților către antreprenori și furnizori** fără documente legal întocmite, certificate și aprobate, în limita prevederilor bugetare, constatate la UATC Girov (4 mii lei);

♦ **Actualizarea prețului contractului de achiziție publică** cu nerespectarea prevederilor legale și efectuarea de plăți cu valori actualizate, în sumă de **387 mii lei**, constată la UATC Pipirig.

♦ **Cheltuieli supraevaluate sau majorate nejustificat** în valoare de 845 mii lei și obligații de plată asumate nelegal în valoare de 253 mii lei. Exemple reprezentative: UATC Alexandru cel Bun (133 mii lei), UATO Roznov (154 mii lei), UATC Crăcăoani (100 mii lei și 22 mii lei reprezentând obligații de plată asumate nelegal), UATC Pipirig (93 mii lei și 122 mii lei reprezentând obligații de plată asumate nelegal), UATC Zănești (46 mii lei și 109 mii lei reprezentând obligații de plată asumate nelegal),

♦ **Efectuarea de cheltuieli de capital de la alte titluri de cheltuieli** s-a constatat la UATO Roznov (304 mii lei) și UATC Români (53 mii lei).

♦ **Efectuarea de plăți pentru produse/lucrări/servicii, neexecutate/nerecepționate** în cantitatea facturată și plătită, estimate la **1.683 mii lei** și obligații de plată asumate nelegal în sumă de 22 mii lei din care exemplificăm: UATO Roznov (452 mii lei), UATM Piatra Neamț (360 mii lei), UATC Tămășeni (186 mii lei), UATC Trifești (138 mii lei), UATC Români (137 mii lei), UATC Crăcăoani (116 mii lei),

Exemplificăm:

UATM Piatra Neamț - în urma cesiunii unui contract de lucrări, entitatea a primit factura nr. 1427/ 2011 și în data de 05.07.2011 a achitat parțial suma de 66 mii lei cu OP, suma de 100.000 lei rămânând drept sume asumate nelegal.

UATM Piatra Neamț a deschis la Tribunalul Neamț acțiune civilă pentru anularea Contractului de cesiune creanță încheiat între cei doi operatori economici și solicită anularea facturii nr. 1427/2011. UATM Piatra Neamț, În urma rămânerii definitive a hotărârii prin neapelare, entitatea a fost obligată să recupereze prejudiciul de 66 mii lei și să anuleze angajamentul asumat nelegal în sumă de 100 mii lei.

Din verificarea efectuată se constată că suma de 66 mii lei nu a fost înregistrată în evidența contabilă a instituției în contul 461 pentru debitori și nu a fost recuperată. Pentru anularea angajamentului asumat nelegal de 100 mii lei, entitatea a emis un ordin de plată, prin care stinge obligațiile prin virarea sumei de la cheltuieli cu investiții către bugetul local în contul

de venituri "83" cu specificația "contravaloarea situației de lucrări, recepționată și acceptată, în suma de 100 mii lei, din care s-a redus cu partea din avans în sumă de....".

În concluzie, se constată o pagubă adusă bugetului local în sumă de 66 mii lei, reprezentând sumă efectiv virată și nerecuperată de la operatorul economic și efectuarea unui transfer nelegal al sumei de 100 mii lei într-un cont de venituri al bugetului local.

UATO Roznov – în cadrul contractului de lucrări nr.5459 / 13.11.2013, având ca obiect: „*Lucrări de construcție noi și extinderea spațiilor existente + modernizarea acestora*” executate la Căminul pentru persoane vârstnice Roznov” s-a constatat plata sumei de 421 mii lei, reprezentând plată fără bază legală efectuată de către beneficiar în folosul constructorului, întrucât nu are corespondent în lucrări executate, ce trebuiau să fie însoțite de documente justificative legal întocmite.

♦ **Efectuarea plăților în avans a sumei de 2.434 mii lei**, față de prevederile graficului de plăți s-a constatat la UATC Tămășeni.

În cadrul proiectului integrat "Rețea de canalizare, Stație de epurare și extindere rețele de alimentare cu apă în comuna Tămășeni, Județul Neamț." entitatea a achiziționat utilajul "Bloc de epurare mecano-biologic" în prima etapă de execuție, cu doi ani în avans față de graficul de execuție. Plata efectivă a utilajului cu montaj s-a realizat în avans anul 2013, fără existența unui Proces verbal de punere în funcțiune, documentul justificativ care certifică existența unui utilaj cu montaj și fără existența utilajului la amplasamentul proiectat.

Acest fapt a generat o pagubă atât bugetului de stat care a suportat 75% din valoarea utilajului cu montaj, cât și unității administrativ teritoriale pentru cota de 25% din valoarea acestuia.

Valoarea utilajului cu montaj este de 1.671 mii lei, iar imobilizarea fondurilor bugetare fără bază legală atrage după sine și calculul majorărilor de întârziere în sumă de 763 mii lei,

♦ **Lipsa documentelor care atestă recepția bunurilor livrate/lucrărilor executate sau confirmarea prestării serviciilor prevăzute în contractul de achiziție publică și/sau neevidențierea intrării acestora în patrimoniu** s-a constatat la UATC Cordon (56 mii lei);

♦ **Neluarea măsurilor prevăzute de lege de constituire a garanției de bună execuție** pentru lucrările executate precum și a garanției pentru aplicabilitatea proiectelor de investiții de către UATC Reditu (11 mii lei reprezentând abateri financiar contabilă, neconstituirea garanției de bună execuție la un contract de lucrări) și UATM Piatra Neamț.

♦ **Alte abateri privind administrarea contractelor de achiziție publică** au fost constatate la UATC Piatra Șoimului (899 mii lei reprezentând valoarea clauzei referitoare la acordarea de avans introdusă în contract ulterior semnării acestuia), UATC Alexandru cel Bun (20 mii lei) și UATO Roznov (3 mii lei reprezentând majorarea unui contract de prestări servicii).

f) Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă.

Alte abateri privind constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă, reprezentând prejudicii în valoare de **325 mii lei**, au fost constatate la UATC Piatra Șoimului (189 mii lei), UATC Pipirig (111 mii lei) și UATC Alexandru cel Bun (25 mii lei), precum și abateri financiar contabile la UATC Tămășeni (53 mii lei).

Exemplificăm:

UATC Piatra Șoimului – Referitor la activitatea de colectare și transport a deșeurilor menajere la nivelul comunei Piatra Șoimului, s-a constatat că reprezentanții primăriei nu au solicitat prestatorului documente justificative privind cantitățile livrate la groapa autorizată, pentru care a plătit taxa de rampă, astfel încât să evite riscul neîndeplinirii prevederilor contractuale.

UATC Tămășeni - Pentru implementarea proiectului " Rețele de canalizare, Stație de epurare și extindere Rețele de alimentare cu apă în comuna Tămășeni, Județul Neamț", s-a acordat o finanțare mai mare de 75% din totalul cheltuielilor efectuate cu servicii de proiectare și consultanță, adică cu 53 mii lei mai mult decât se prevede prin contractul de finanțare (75% din cheltuielile eligibile decontate în baza documentelor justificative).

Informații în legătură cu aplicarea de amenzi contravenționale și de sesizare a organelor de urmărire penală.

Au fost întocmite două Procese-verbale de contravenție pentru abateri de la dispozițiile Legii privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare (UATM Piatra Neamț și UATC Crăcăoani - 4 mii lei).

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (4) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, în situațiile în care în rapoartele de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale sunt sesizate organele în drept pentru asigurarea valorificării constatărilor.

Până la data prezentului raport, s-au sesizat organele de urmărire penală în cazul UATC Tămășeni care, în cadrul proiectului integrat *"Rețele de canalizare, Stație de epurare și extindere Rețele de alimentare cu apă în comuna Tămășeni, Județul Neamț"*, a achiziționat în anul 2013 o stație de epurare (bloc de epurare).

La data misiunii de audit financiar s-a constatat:

✓ lipsa blocului de epurare mecano-biologic de pe amplasamentul stabilit prin proiect;

✓ achiziția blocului de epurare mecano – biologic nu a fost efectuată în conformitate cu proiectul integrat (nu a fost respectat graficul de execuție a lucrărilor);

✓ la acest moment, punerea în funcțiune a blocului de epurare și finalizarea investiției sunt puse sub semnul incertitudinii;

✓ garanția blocului de epurare este expirată; există incertitudine că elementele care sunt depozitate în incinta Asociației Agricole "Spicul" Tămășeni sunt cele necesare constituirii blocului de epurare mecano-biologic achiziționat de UATC Tămășeni;

✓ nu au fost asigurate condițiile de păstrare a blocului de epurare, tot materialul mărunț și țevile sunt depozitate pe pământ sub cerul liber, în condițiile în care Fișa utilajului precizează unele aspecte de umiditate și temperatură.

IV. Concluzii și recomandări

Pe fondul abaterilor de la legalitate și regularitate cu impact asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, a reflectării corecte a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, precum și a exactității și realității datelor prezentate în situațiile financiare, se pot formula următoarele concluzii:

❖ Entitățile publice manifestă o insuficientă preocupare pentru asigurarea acurateții datelor prezentate în situațiile financiare și în majoritatea cazurilor, managementul financiar nu este guvernat de buna gestiune economico-financiară, concluzie susținută de faptul că, conturile de execuție bugetară auditate la cei 28 ordonatori principali de credite, nu au îndeplinit condițiile legale pentru acordarea certificatului de conformitate;

❖ Bugetele de venituri și cheltuieli, întocmite în anul 2015, ca prim element al asigurării unei administrări eficiente, economice și eficace a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, nu au fost proiectate și elaborate prin analize temeinice, bazate pe date certe, atât din punct de vedere al resurselor financiare locale, cât și din punct de vedere al necesităților reale ale colectivității locale, afirmația fiind susținută de modificările frecvente ale prevederilor inițiale semnalate la toate entitățile auditate.

❖ În majoritatea cazurilor, entitățile verificate nu au organizat/implementat un sistem de control intern corespunzător, astfel încât aceste activități nu și-au atins scopul pentru care au fost instituite, respectiv evaluarea și îmbunătățirea eficienței și eficacității sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare și nu a fost în măsură să ofere asigurări și consiliere conducerii pentru o mai bună administrare a veniturilor, a cheltuielilor publice și administrării patrimoniului.

❖ Modul formal de organizare și implementare a controlului financiar preventiv propriu și a auditului intern, fără existența unor proceduri de aplicare scrise, în lipsa unui circuit al documentelor adaptat cerințelor entităților etc.

❖ Ineficiența utilizării fondurilor publice prin externalizarea serviciilor de elaborare a controlului intern/managerial în conformitate cu prevederile OMFP nr.946/2005, în special elaborarea procedurilor de sistem și a procedurilor operaționale. Astfel, procedurile elaborate de

către furnizorii de servicii sunt foarte complexe, nu sunt adaptate la activitățile și structura organizatorică a entității, la fluxul informațiilor și circuitul documentelor din entitate, nefiind un instrument de lucru util, ceea ce conduce în final la imposibilitatea implementării acestora și implicit la cheltuirea fondurilor publice în mod neeconomic și ineficient,

- ❖ Nu există o evidență clară a bunurilor aparținând domeniului public și privat, a contractelor care afectează administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, ceea ce denotă din partea conducerii entităților verificate o lipsă de preocupare în ceea ce privește evidențierea și urmărirea contractelor de concesiune sau de închiriere a bunurilor din patrimoniul public și privat, de urmărire și încasare a veniturilor din concesiuni și închirieri;

- ❖ Existența unor abateri și nereguli în activitatea financiară și fiscală a entităților verificate, care au cauzat unităților administrativ – teritoriale nerealizarea unor venituri proprii semnificative;

- ❖ Prejudiciile produse prin plățile nelegale efectuate pentru lucrări de investiții și reparații curente sunt cauzate de superficialitatea în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor de serviciu, activitatea deficitară a diriginților de șantier, angajați de către ordonatorii de credite pentru avizarea realității executării lucrărilor conform proiectelor, dar și de lipsa de control din partea autorităților contractante asupra activității acestora; ordonatorii de credite nu s-au îndreptat împotriva acestor specialiști în cazul confirmării unor situații de lucrări nereale.

- ❖ Entitățile verificate acceptă cu ușurință efectuarea unor lucrări suplimentare, fără o documentare prealabilă și atragerea răspunderii proiectantului;

- ❖ Conducerile entităților verificate „interpretează” actele normative care reglementează drepturile salariale ale personalului plătit din fonduri publice și nu le aplică întocmai, ignorând dispozițiile prevederilor legale în domeniu;

- ❖ Cu privire la îmbunătățirea managementului pentru realizarea obiectivelor entității, se observă că măsurile dispuse au un impact relativ scăzut în îmbunătățirea managementului entității; întrucât gradul de conformare al conducătorilor este scăzut, multe dintre abateri au caracter de repetabilitate. Gradul scăzut de conformare este cauzat și de inexistența unor măsuri de sancționare, prin diminuarea sumelor alocate din cote defalcate din TVA sau impozit pe venit în cuantum și perioade stabilite, în cazul exprimării unei opinii de audit modificată (contrară);

- ❖ Având în vedere abaterile de legalitate și regularitate constatate, concluzia generală care se desprinde este aceea că, acestea se datorează unui management defectuos al activităților desfășurate și a fondurilor publice, datorat, pe de o parte, lipsei de preocupare/interes din partea conducerilor entităților verificate în ceea ce privește identificarea, înregistrarea și urmărirea încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale, acuratețea și veridicitatea datelor din conturile de execuție verificate, administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, insuficienței personalului de specialitate cu pregătire corespunzătoare, iar pe de altă parte, ”interpretării forțate” a actelor normative sau „ignorării” anumitor prevederi ale acestora, în ceea ce privește efectuarea cheltuielilor bugetare.

Recomandări formulate:

Pentru înlăturarea neregulilor și abaterilor din activitatea financiară și fiscală a entităților auditate, precum și pentru recuperarea prejudiciilor cauzate acestora, Camera de Conturi Neamț a recomandat conducerii acestor entități întreprinderea de măsuri concrete în vederea remedierii acestora, care, prezentate sintetic, se referă la următoarele:

- fundamentarea bugetului inițial și a modificărilor aduse pe parcursul exercițiului bugetar pe cele două secțiuni (secțiunea de funcționare și secțiunea de dezvoltare), având la bază inventarierea și estimarea corectă și reală a veniturilor posibile de realizat, în paralel cu stabilirea cheltuielilor având în vedere principiul bunei gestiuni financiare;

- constituirea fondului de rezervă bugetară, în limitele prevăzute de art.36 din Legea finanțelor publice locale nr.273/2006;

- reflectarea în contabilitate a operațiunilor economico-financiare derulate, în funcție de conținutul economic al acestora și cu respectarea principiilor și regulilor contabilității de angajament, aspect care va conduce implicit la întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu reglementările și principiile contabile aplicabile, cu respectarea structurii și conținutului prevăzut de reglementările emise de Ministerul Finanțelor Publice;
- elaborarea sistemului de control intern, în special a procedurilor de sistem și a procedurilor operaționale, pornind de la necesitățile identificate la nivelul entităților și de la condițiile concrete în care se desfășoară activitatea, privind atât activitățile procedurale, cât și structura organizatorică, fluxul informațiilor, politicile de comunicare, circuitul documentelor etc., pentru ca aceste proceduri să fie clare, concise, implementabile, astfel încât să constituie un instrument de lucru util în cadrul entităților;
- stabilirea corectă și reală a veniturilor proprii ale bugetelor locale, atât a celor fiscale de natura impozitelor și taxelor locale cât și a celor nefiscale provenind din venituri de natura redevențelor, chirii, amenzi, dividende etc., în cuantumul și la termenele prevăzute în prevederile legale cât și în contractele de concesiune sau închiriere.
- creșterea gradului de colectare a veniturilor proprii prin identificarea tuturor surselor de venit, întreprinderea măsurilor specifice pentru încasarea acestora, inclusiv a măsurilor de executare silită, pentru a se evita prescrierea dreptului la acțiune;
- inventarierea elementelor de activ, datorii și capitaluri proprii cu respectarea prevederilor legale, acordând atenție cuvenită confirmării disponibilităților la trezorerie și la terțe instituții bancare, confirmarea soldurilor conturilor de creanțe și datorii, inventarierea bunurilor aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ – teritoriale în vederea cunoașterii situației reale a patrimoniului public, asigurarea integrității patrimoniului;
- realizarea cheltuielilor publice cu respectarea condițiilor de legalitate și în conformitate cu principiile de economicitate, eficiența și eficacitate în utilizarea fondurilor publice alocate pentru finanțarea acestora;
- fundamentarea corectă a cheltuielilor bugetare prin elaborarea de politici publice coerente în fiecare domeniu, având în vedere necesitățile stricte și prioritățile funcționării normale a autorităților publice locale, prin previzionarea impactului bugetar, cât și prin asigurarea unei monitorizări constante a efectuării plăților pe parcursul execuției bugetare;
- stabilirea prejudiciului integral cauzat entităților prin acceptarea la plată a unor cheltuieli neconforme cu legislația aplicabilă domeniului respectiv sau a unor lucrări neexecutate și întreprinderea măsurilor legale pentru recuperarea integrală a acestuia;
- prezentarea în ședințele publice ale autorităților deliberative a abaterilor de la legalitate și regularitate consemnate de către auditorii publici externi în actele de audit/control încheiate, analiza cauzelor și luarea măsurilor pentru eliminarea acestora în scopul reducerii frecvenței acestor nereguli în viitor, precum și creșterea gradului de conformare al autorităților publice locale la măsurile stabilite de către Camera de Conturi Neamț.